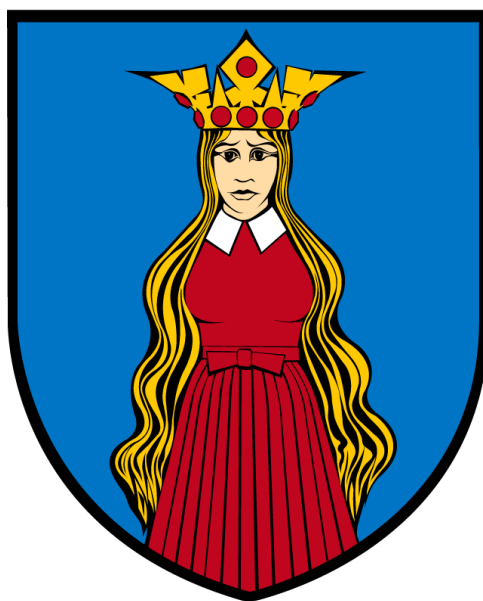

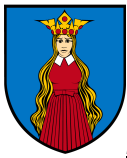
Raport o stanie Gminy Borów

za 2022 rok

Gmina Borów

Borów, maj 2023 r.

Zgodnie z art. 28 aa ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 40 ze zmianami) Wójt Gminy Borów przedstawia Raport o stanie Gminy Borów za rok 2022. Raport obejmuje podsumowanie działalności Wójta w roku poprzednim, w szczególności realizację polityk, programów i strategii, uchwał rady gminy. Raport ma charakter publiczny i zostanie zaprezentowany na sesji absolutoryjnej Rady Gminy Borów a w debacie nad nim mają prawo wziąć udział również mieszkańcy.

Celem przygotowania raportu jest pokazanie sytuacji gospodarczej i społecznej Gminy Borów.

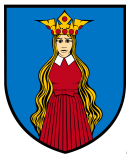
W zakresie spraw finansowych, szczegółowe dane przedstawiono w sprawozdaniu z wykonania budżetu Gminy Borów za rok 2022, natomiast w Raporcie przedstawiono jedynie najważniejsze informacje i wskaźniki finansowe.

Raport może stanowić źródło wiedzy o działalności gminy w ubiegłym roku i być podstawą oceny stanu gminy, opartej na faktach, obiektywnych wskaźnikach i danych statystycznych. Dla opracowania Raportu szczególnie istotna była wiedza pracowników Urzędu Gminy Borów, jednostek organizacyjnych gminy, dokumenty opracowane w urzędzie i jednostkach oraz dane statystyczne odpowiednich instytucji.

Informacje zawarte w Raporcie posłużą mieszkańcom gminy do poszerzenia wiedzy na temat specyfiki samorządu gminnego oraz mogą stanowić podstawę do zwiększenia aktywności społeczności lokalnej oraz do dialogu z mieszkańcami na temat kierunków rozwoju Gminy Borów.

Raport został podzielony na części tematyczne tj.:

- I. Informacje ogólne
- II. Finanse gminy
- III. Realizacja polityk, programów i strategii
- IV. Pozyskane środki zewnętrzne
- V. Mieszkańcy gminy
- VI. Ochrona zdrowia
- VII. Pomoc społeczna
- VIII. Infrastruktura
- IX. Działalność inwestycyjna
- X. Gospodarka mieszkaniowa i komunalna
- XI. Transport
- XII. Konsultacje społeczne i organizacje pozarządowe
- XIII. Edukacja i opieka nad dziećmi do lat 3

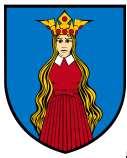
- XIV. *Działalność kulturalna*
- XV. *Przedsiębiorcy*
- XVI. *Ochrona środowiska*
- XVII. *Planowanie przestrzenne*
- XVIII. *Sprawy administracyjne i działalność uchwałodawcza*
- XIX. *Zamówienia publiczne w trybie przetargu nieograniczonego*
- XX. *Wybory sołeckie*
- XXI. *Bezpieczeństwo w gminie*
- XXII. *Dokumentacja fotograficzna*

I. Informacje ogólne

Gmina Borów leży w południowej części województwa dolnośląskiego, w odległości ok. 30 km od Wrocławia, zajmuje powierzchnię 9 866 ha, graniczy: od zachodu z gminami Jordanów Śląski i Kobierzyce, od północy z gminą Żórawina, od wschodu i południa odpowiednio z gminami: Domaniów, Strzelin, Kondratowice. Przez gminę przebiega linia kolejowa łącząca Wrocław z granicą państwa z Czechami, stacja kolejowa zlokalizowana jest w Boreczku.

Gmina wchodzi w skład Powiatu Strzelińskiego, który pod względem geograficznym znajduje się w przedludeckim obszarze Dolnego Śląska. Główna część terenu położona jest na Przedgórzu Sudeckim w obrębie Wzgórz Strzelińskich i jest bardzo urozmaicona z uwagi na występowanie tu szeregu wzniesień porozcinanych dolinami rzek. Pozostała część, od strony północnej, gdzie leży Gmina Borów, znajduje się w pasie Równiny Wrocławskiej.

Gmina Borów ma typowo rolniczy charakter, gdzie 86,7% powierzchni to użytki rolne, lasy zaledwie 5%, pozostałe grunty 8,3%. Urodzajne gleby i sprzyjające warunki klimatyczne wpływają korzystnie na rozwój rolnictwa. Jakość gleb jest wysoka, wskaźnik bonitacji wynosi 2,19. Grunty orne w klasie II stanowią 36,2%, a klasy III - 40,2% ogólnej powierzchni gminy.

Siedzibą gminy jest wieś Borów, leżąca w centralnym obszarze gminy, spełniająca funkcję administracyjno - handlową i usługową w stosunku do pozostałych miejscowości. Ośrodkami wspomagającymi są wsie Zielenice i Borek Strzeliński. W układzie osadniczym wyróżniają się także miejscowości Boreczek i Ludów Śląski. Łącznie Gmina Borów obejmuje 26 sołectw (27 miejscowości), zgodnie z poniższym wykazem.

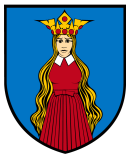
1. Bartoszowa	8. Głownin	14. Kręczków	20. Piotrków Borowski
2. Boreczek	9. Jaksin	15. Kurczów	21. Rochowice
3. Borek Strzeliński	10. Jelenin	16. Ludów Śląski	22. Siemianów
4. Borów	11. Kazimierzów	17. Mańczyce	23. Stogi
5. Brzezica	12. Kępino	18. Michałowice	24. Suchowice
6. Brzoza	13. Kojęcín	19. Opatowice	25. Świnobród
7. Boguszyce			26. Zielenice (+ Uniszów)

Gmina Borów należy do następujących stowarzyszeń i związków:

1. Stowarzyszenie Gmin Polskich Euroregionu Glacensis
2. Lokalna Grupa Działania Gromnik
3. Stowarzyszenie Inicjatyw Społeczno – Gospodarczych w Strzelinie
4. Stowarzyszenie Gmin i Powiatów Aglomeracji Wrocławskiej
5. Stowarzyszenie na Rzecz Promocji Dolnego Śląska
6. Związek Gmin Wiejskich Rzeczypospolitej Polskiej
7. Związek Międzygminny Śląza-Oława
8. Stowarzyszenie Rzeczpospolita Samorządna

Wójt Gminy Borów realizował w 2022 r. zadania ustawowe oraz delegacje wynikające z uchwał Rady Gminy Borów za pomocą Urzędu Gminy Borów oraz pozostałych jednostek organizacyjnych, tj.:

1. Gminnego Zakładu Gospodarki Komunalnej w Borowie,
2. Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Borowie,

3. Gminnej Biblioteki Publicznej w Borowie,
4. Zespołu Szkół Publicznych w Borowie, składającego się z Publicznej Szkoły Podstawowej im. Macieja Rataja i Przedszkola Publicznego,
5. Publicznej Szkoły Podstawowej im. Wincentego Witosa w Borku Strzelińskim,
6. Publicznej Szkoły Podstawowej im. Marii Konopnickiej w Zielenicach.

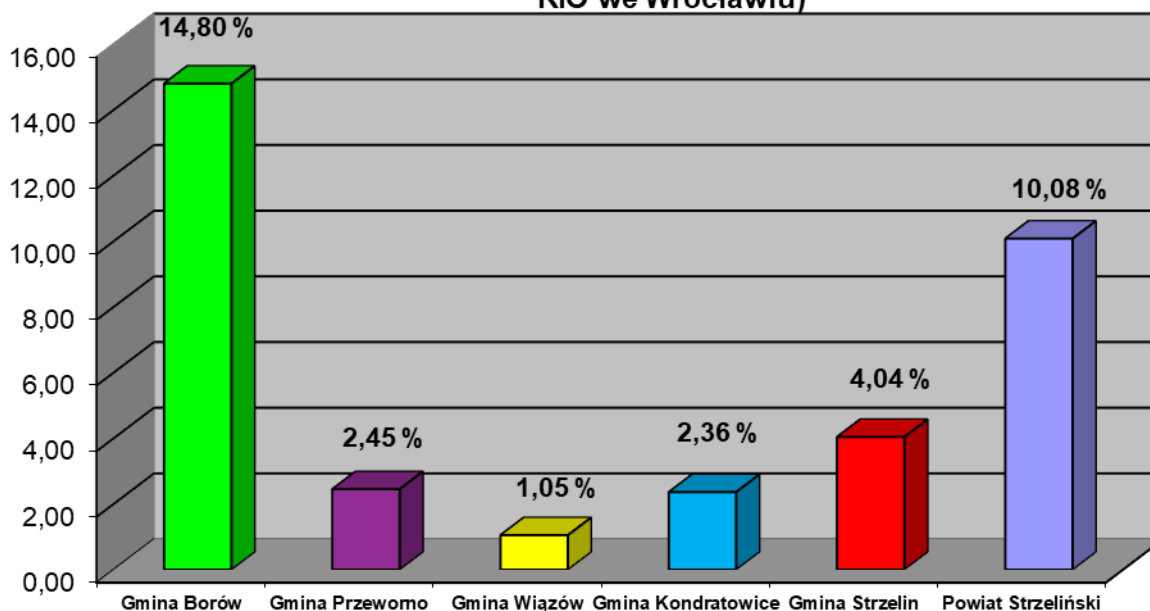
II. Finanse gminy

Wskaźniki finansowe za 2022 rok potwierdziły dobrą kondycję finansową Gminy Borów.

Dochody

W 2022 roku Gmina zrealizowała dochody w wysokości **38.683.245,99 zł**, z czego **32.957.866,63 zł** stanowiły dochody bieżące, zaś **5.725.379,36 zł** dochody majątkowe. Udział dochodów majątkowych w dochodach ogółem był najwyższy spośród wszystkich jednostek samorządu terytorialnego z terenu Powiatu Strzelińskiego.

Udział dochodów majątkowych w dochodach ogółem w Gminie Borów na 31.12.2022 r. na tle Powiatu i gmin Powiatu Strzelińskiego (źródło - RIO we Wrocławiu)

Plan dochodów został zrealizowany w 106,15 %. Wykonane dochody w przeliczeniu na 1 mieszkańca wyniosły **7.536,19 zł** i były wyższe od dochodów na jednego mieszkańca w 2021 roku o **1.737,26 zł**.

W grupie dochodów bieżących zrealizowano wpływy z następujących tytułów:

1) Dochody własne: 14.233.222,23 zł,

z tego:

- dochody z podatków i opłat: 5.756.209,10 zł

- udziały w podatkach stanowiących dochód budżetu państwa: 6.706.451,93 zł

- dochody z majątku gminy: 124.151,16 zł

- pozostałe dochody: 1.646.410,04 zł

W dochodach z tytułu podatków i opłat największy udział miały wpływy:

- z tytułu podatku od nieruchomości: 3.037.295,86 zł

- z tytułu podatku rolnego: 2.036.174,85 zł

2) Subwencje ogólne z budżetu państwa: 7.421.454,00 zł

z tego:

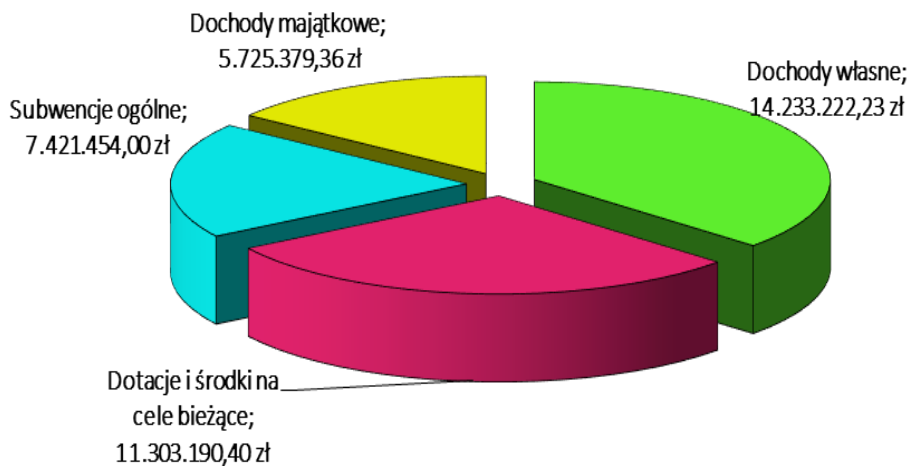
- część oświatowa wyniosła: 5.190.799,00 zł

- część wyrównawcza wyniosła: 2.230.655,00 zł

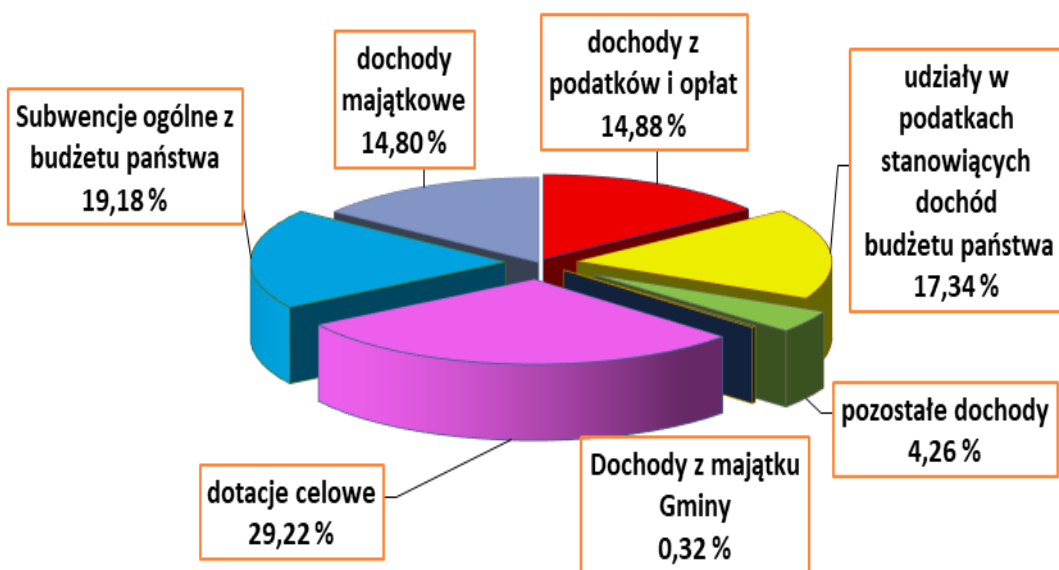
3) Dotacje i środki na cele bieżące: 11.303.190,40 zł

Wykonanie dochodów Gminy Borów w 2022 roku według źródeł

Udział poszczególnych źródeł dochodów w dochodach ogólnych w 2022 r.

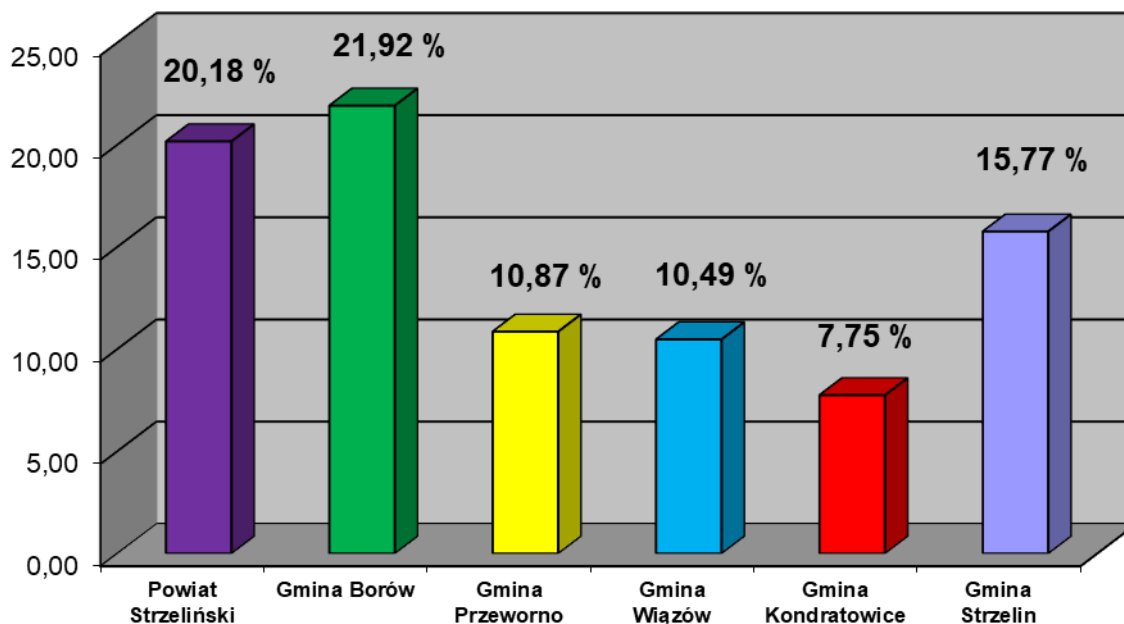

Wydatki

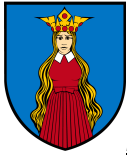
Zrealizowane przez Gminę w 2022 roku wydatki wyniosły **35.648.398,04 zł**, z czego **27.835.163,28 zł** stanowiły wydatki bieżące, zaś **7.813.234,76 zł** wydatki majątkowe. Udział wydatków majątkowych w wydatkach ogółem był najwyższy spośród wszystkich jednostek samorządu terytorialnego z terenu Powiatu Strzelińskiego.

Udział wydatków na inwestycje w wydatkach ogółem w Gminie Borów w 2022 roku na tle Powiatu i gmin Powiatu Strzelińskiego (źródło - RIO we Wrocławiu)

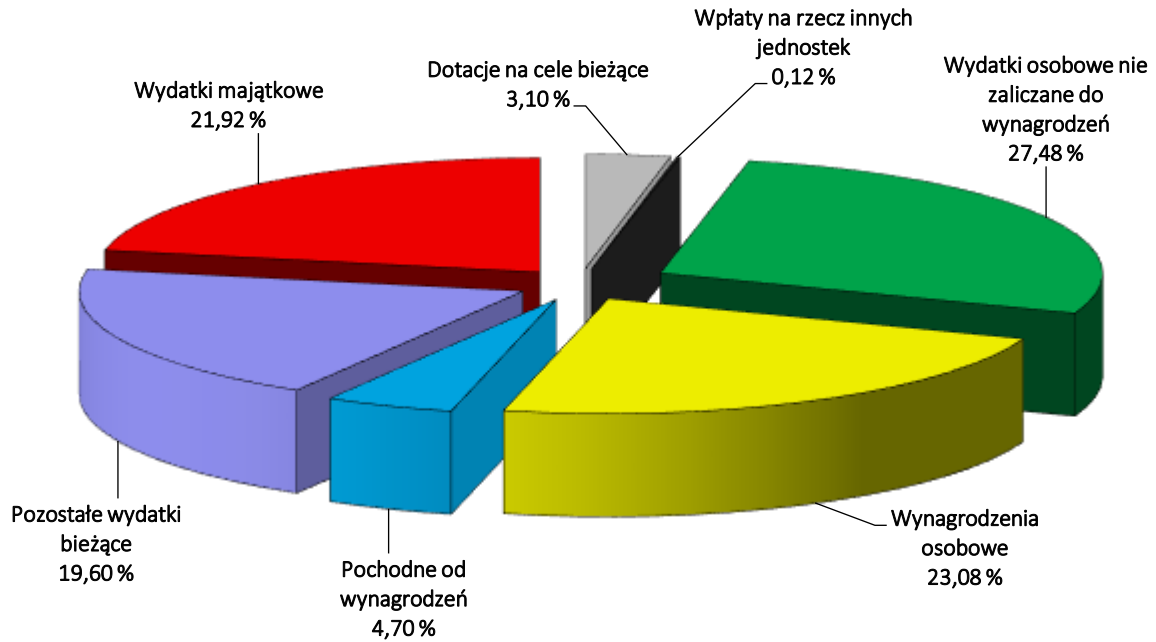

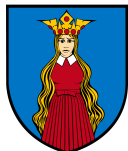
Plan wydatków zrealizowano w 89,27 %. Wykonane wydatki w przeliczeniu na 1 mieszkańca wyniosły **6.944,94 zł** i były wyższe od poniesionych przez Gminę w 2021 roku wydatków na 1 mieszkańca o **1.440,19 zł**. Gmina w 2022 roku największy strumień środków finansowych przeznaczyła na oświatę, wychowanie (9.128.389,81 zł), pomoc społeczną i rodzinę (6.560.732,24 zł) oraz transport i łączność (4.497.766,35 zł). Szczegółowy podział wydatków budżetu Gminy w 2022 roku według działów klasyfikacji budżetowej oraz ich struktury przedstawiają poniższe wykresy:

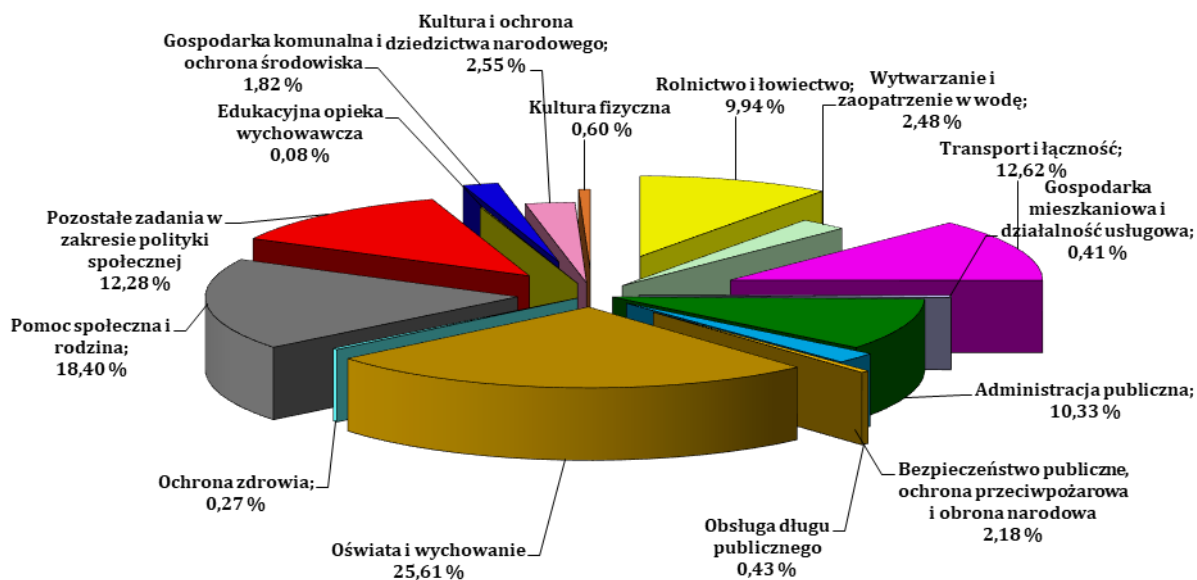

Struktura wydatków budżetu Gminy Borów w 2022 roku

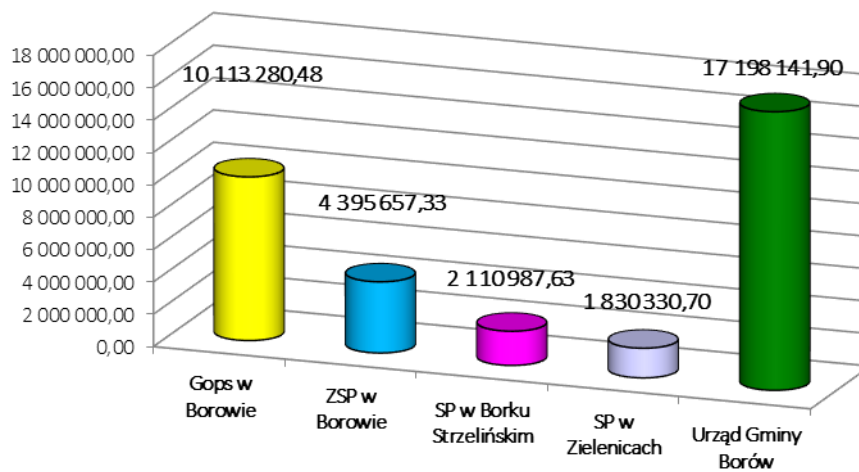
Struktura wydatków Gminy Borów w 2022 roku według działów klasyfikacji budżetowej

Spośród wszystkich jednostek organizacyjnych realizujących budżet Gminy największe wydatki zostały wykonane przez Urząd Gminy Borów (17.198.141,90 zł) oraz Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Borowie (10.113.280,48 zł). Wysokość wydatków poniesionych przez poszczególne jednostki budżetowe Gminy Borów przedstawia poniższy wykres.

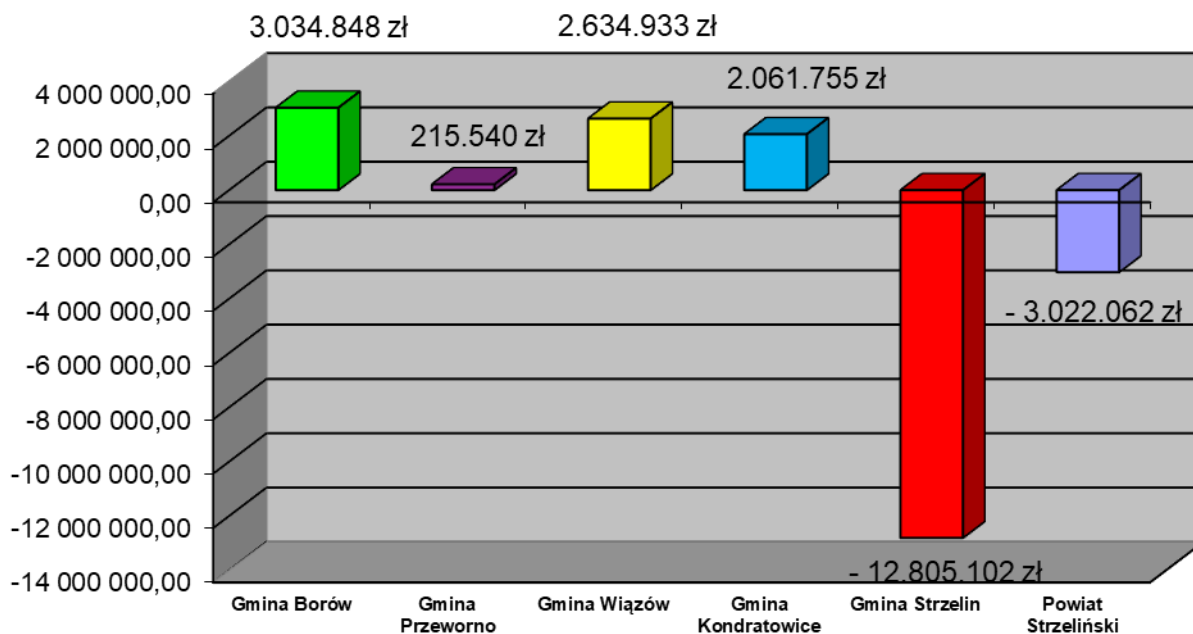
Wykonanie wydatków przez jednostki organizacyjne Gminy Borów

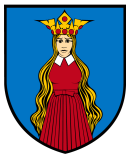
Budżetu Gminy Borów za 2022 rok zamknął się nadwyżką budżetową w wysokości **3.034.847,95 zł.**

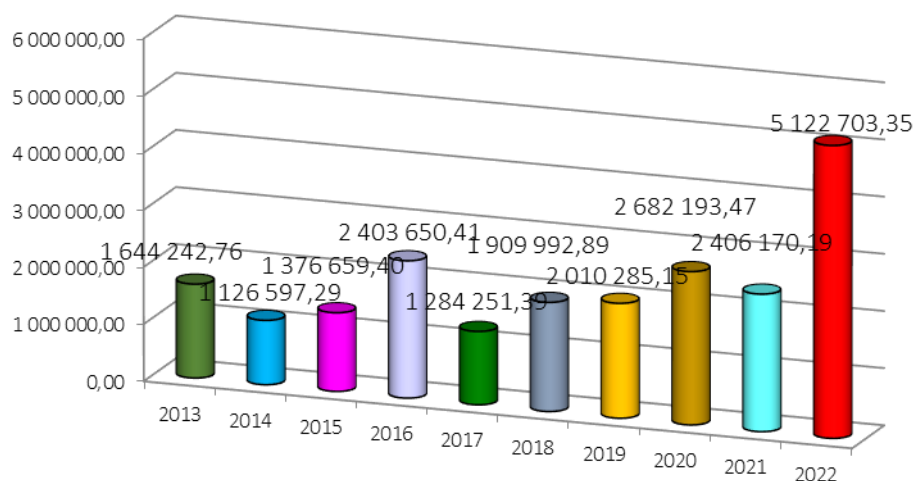
Wynik budżetu Gminy Borów za 2022 rok na tle Powiatu i gmin Powiatu Strzelińskiego (źródło - RIO we Wrocławiu)

W 2022 roku wypracowana została nadwyżka operacyjna w kwocie: **5.122.703,35 zł** i była najwyższą nadwyżką operacyjną w długoletniej historii Gminy Borów.

Nadwyżka operacyjna budżetu Gminy Borów w latach 2013 - 2022

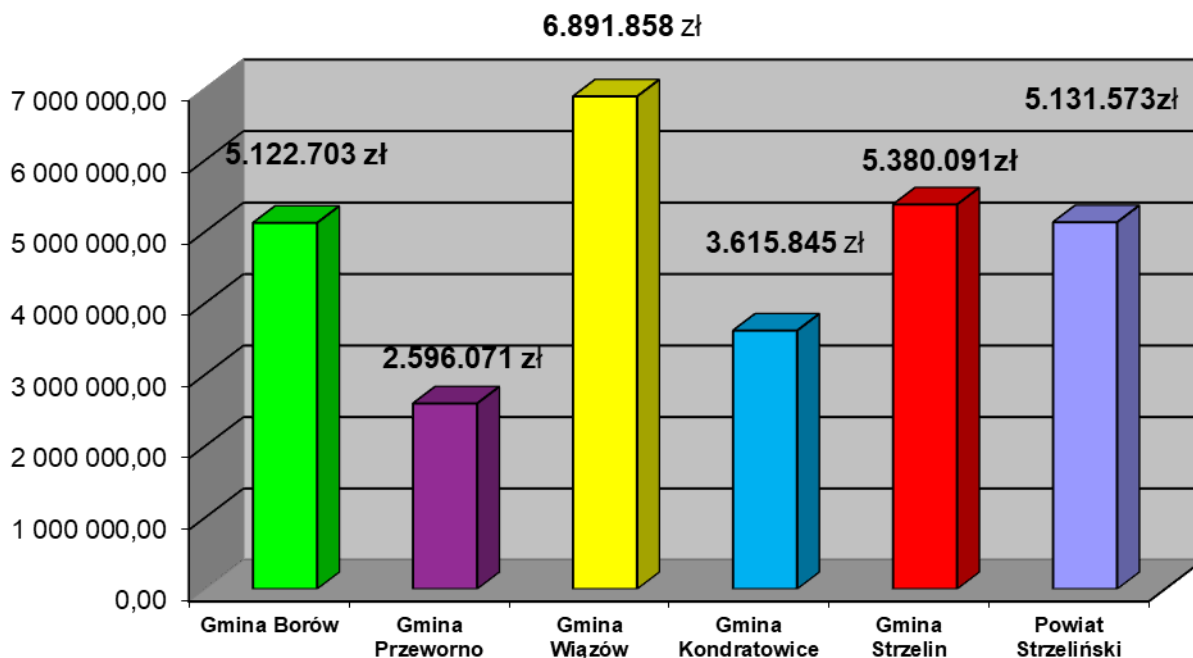

Stosunek nadwyżki operacyjnej do dochodów ogółem wyniósł w 2022 roku aż 13,24 %, co oznacza wzrost wymienionego parametru o 5,18 % w stosunku do 2021 roku.

Wynik operacyjny budżetu Gminy Borów był najwyższy spośród wyników operacyjnych gmin wiejskich z terenu Powiatu Strzelińskiego.

Wynik operacyjny budżetu Gminy Borów za 2022 rok na tle Powiatu i gmin Powiatu Strzelińskiego (źródło - RIO we Wrocławiu)

Dodatni wynik bieżący daje Gminie Borów możliwość realizacji inwestycji, zarówno bezpośrednio - przeznaczając tę kwotę na nowe inwestycje, jak i pośrednio – spłcając wcześniej zaciągnięte zobowiązania na zadania majątkowe.

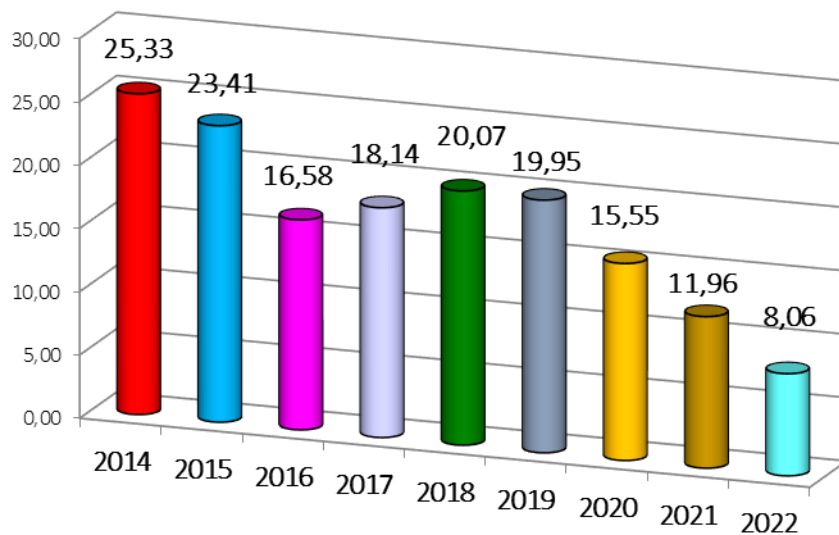
*Zwiększone możliwości inwestycyjne Gminy daje również wykonanie na dzień 31 grudnia 2022 r. przychodów w wysokości **6.196.939,79 zł** z tego:*

- z tytułu wolnych środków, jako nadwyżki środków pieniężnych na rachunku budżetu Gminy wynikających z rozliczeń kredytów i pożyczek z lat ubiegłych: **1.759.864,92 zł**,*
- z tytułu niewykorzystanych środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu, wynikających z rozliczenia dochodów i wydatków nimi finansowanych związanych ze szczególnymi zasadami wykonywania budżetu określonymi w odrębnych ustawach: **4.437.074,87 zł**,*

*Zobowiązania gminy na dzień 31.12.2022 r. z tytułu zaciągniętych pożyczek i kredytów wynosiły **3.116.620,00 zł** i były niższe od stanu zobowiązań Gminy na koniec 2021 roku o **455.540 zł**.*

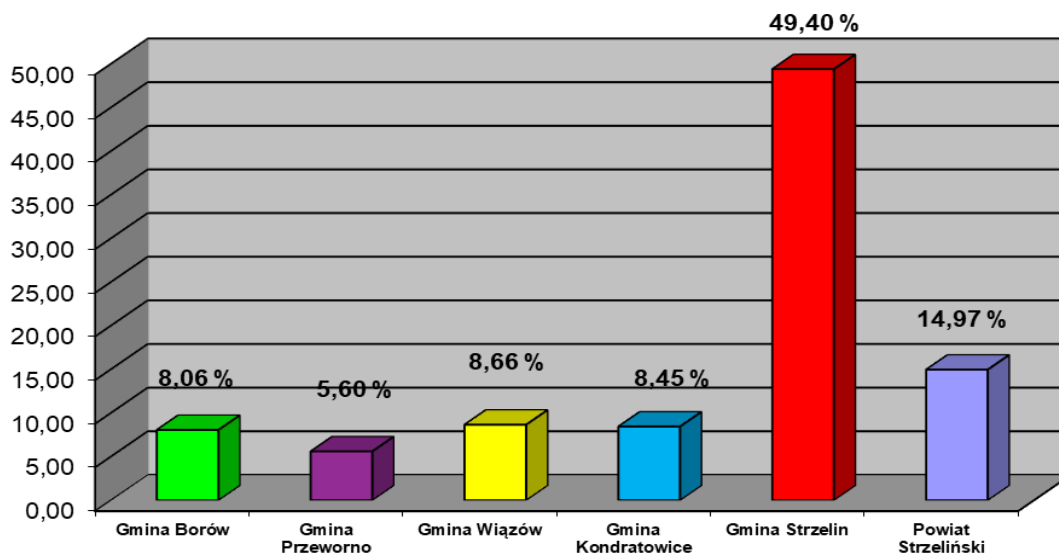
Stopień zadłużenia Gminy w latach 2014-2022 (w %)

Stopień zadłużenia Gminy Borów na dzień 31 grudnia 2022 roku był jednym z najniższych spośród wszystkich jednostek samorządu terytorialnego z terenu Powiatu Strzelińskiego.

**Relacja zadłużenia do dochodów ogółem Gminy Borów
na 31.12.2022 r. na tle Powiatu i gmin Powiatu
Strzelińskiego (źródło - RIO we Wrocławiu)**

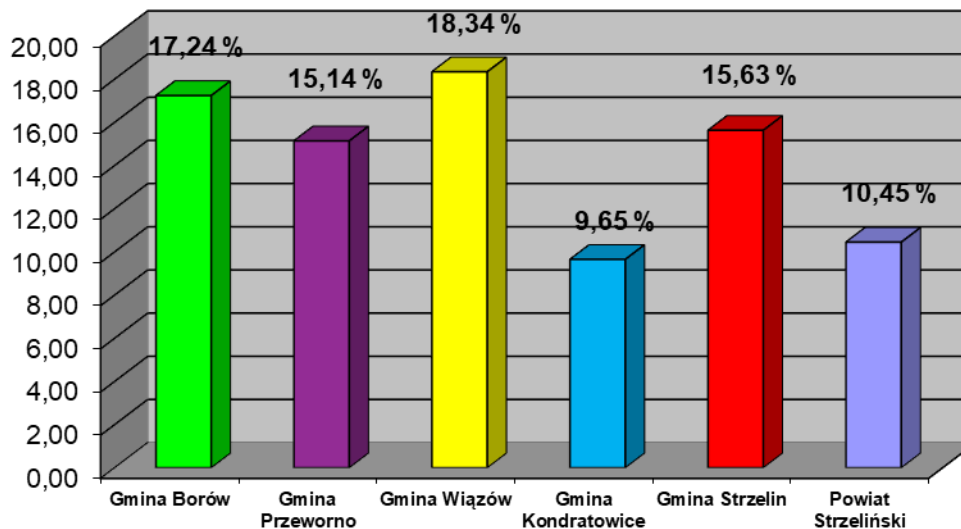

Dopuszczalny wskaźnik spłaty zobowiązań (trzyletni) Gminy Borów był najwyższy spośród gmin wiejskich Powiatu Strzelińskiego i jednym z najwyższych w Powiecie Strzelińskim.

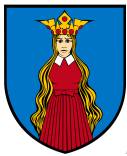

Dopuszczalny wskaźnik spłaty zobowiązań Gminy Borów na 31.12.2022 r. (średnia z lat n-1-n-3) na tle Powiatu i gmin Powiatu Strzeńskiego (źródło - RIO we Wrocławiu)

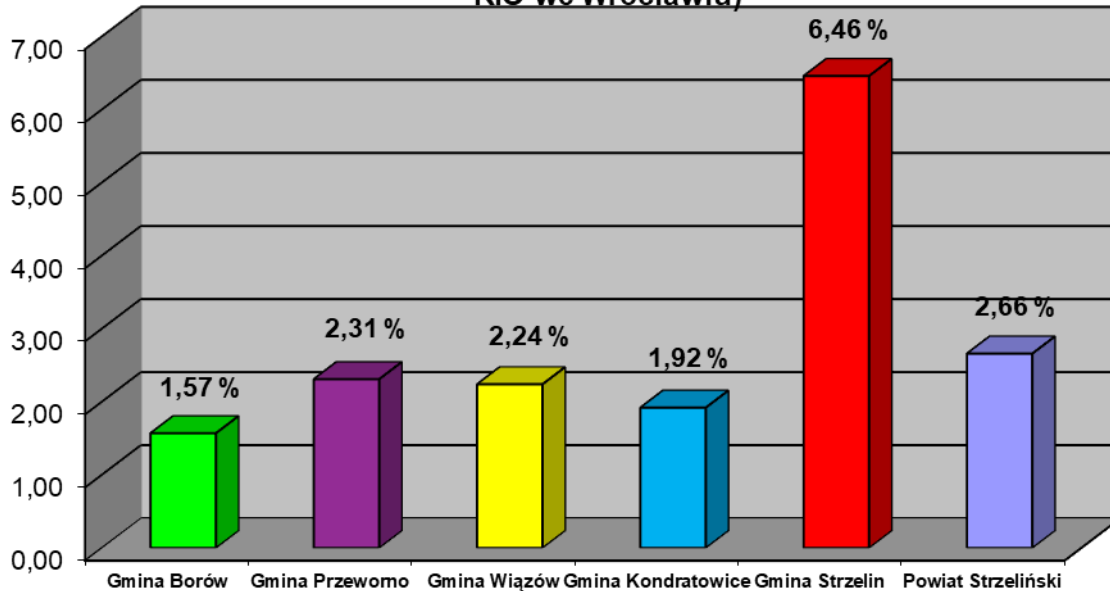

Relacja obsługi długu do dochodów ogółem na dzień 31 grudnia 2022 roku wyniosła 1,57 % i była niższa od relacji obsługi długu do dochodów ogółem na dzień 31 grudnia 2021 roku o 0,29 %.

Relacja obsługi długu do dochodów ogółem na dzień 31 grudnia 2022 roku w Gminie Borów była najniższa spośród wszystkich jednostek samorządu terytorialnego z terenu Powiatu Strzeńskiego.

Relacja obsługi długu do dochodów ogółem w Gminie Borów na 31.12.2022 r. na tle Powiatu i gmin Powiatu Strzelińskiego (źródło - RIO we Wrocławiu)

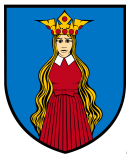

III. Realizacja polityk, programów i strategii

Gmina Borów w 2022 roku nie posiadała strategii rozwoju w formie jednolitego dokumentu. Z uwagi na zbliżający się kolejny okres programowania w Unii Europejskiej oraz konieczność dostosowania się do aktualnych potrzeb i możliwości inwestycyjnych Gmina Borów przystąpiła do opracowania tego dokumentu.

Identyfikacja i realizacja celów strategicznych oraz wdrażanie przedsięwzięć wieloletnich w 2022 r. odbywało się w oparciu o następujące dokumenty:

1. Budżet gminy Borów, Wieloletnia Prognoza Finansowa Gminy Borów,
2. Lokalny Program Rewitalizacji Gminy Borów na lata 2016-2025,
3. Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Borów na lata 2014-2018,
4. Sołeckie Strategie Rozwoju,
5. Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Borów,
6. Program usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Borów na lata 2013-2032.
7. Program współpracy Gminy Borów z organizacjami pozarządowymi.

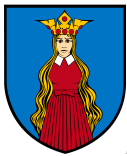

Przyjęte do realizacji przez Gminę Borów programy wieloletnie określone zostały w załączniku nr 2 do uchwały Rady Gminy Borów w sprawie wieloletniej prognozy finansowej Gminy Borów.

Zgodnie z przyjętymi założeniami łączne nakłady finansowe Gminy Borów na programy wieloletnie miały wynieść w okresie ich realizacji 13.812.094,21 zł, z czego na 2022 rok zaplanowano na ich realizację wydatki w wysokości 3.316.667,72 zł, w tym 822.186,58 zł to wydatki bieżące, zaś 2.494.481,14 zł to wydatki majątkowe.

W ramach wydatków na programy, projekty lub zadania związane z programami realizowanymi w udziale środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych przyjęto do realizacji:

- a) *Przedsięwzięcie pn.: „Gmina Borów wspiera uczniów szkół podstawowych”, współfinansowane środkami Europejskiego Funduszu Społecznego, w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego 2014 - 2020. Łączne nakłady na jego realizację wyniosą w latach 2022 - 2023 – 194.463,67 zł, z czego przyjęty limit wydatków na realizację przedsięwzięcia dla roku 2022 wynosił – 55.108,78 zł. Przedsięwzięcie realizowane jest we wszystkich publicznych placówkach oświatowych na terenie Gminy Borów, a jego koordynatorem jest Urząd Gminy Borów. Zaplanowane na 2022 rok środki zostały wykorzystane w kwocie 53.028,22 zł, z czego: 27.020,74 zł to wydatki Zespołu Szkół Publicznych w Borowie, 10.622,41 zł to wydatki Szkoły Podstawowej w Borku Strzeleńskim, 6.043,72 zł to wydatki Szkoły Podstawowej w Zielenicach i 9.341,35 zł to wydatki Urzędu Gminy Borów.*
- b) *Przedsięwzięcie pn. "Poprawa jakości powietrza poprzez modernizację systemów grzewczych w budynkach mieszkalnych w gminach powiatu oławskiego, strzeleńskiego i średzkiego", finansowane środkami Unii Europejskiej. Przedsięwzięcie realizowane jest w ramach wydatków bieżących i majątkowych. Łączne nakłady na jego realizację wyniosą w latach 2019 - 2023 – 1.205.445,07 zł, z czego przyjęty limit wydatków bieżących wynosi 103.761,75, zaś limit wydatków majątkowych – 1.101.683,32 zł. Limit wydatków bieżących dla roku 2022 wynosił – 18.248,57 zł, zaś limit wydatków majątkowych – 400.613,84 zł. Jednostką realizującą przedsięwzięcie jest Urząd Gminy Borów. W 2022 roku wydatkowano na realizację przedsięwzięcia środki w wysokości 7.280,58 zł, w całości w ramach wydatków bieżących. Zakończenie realizacji przedsięwzięcia planowane w 2023 roku.*

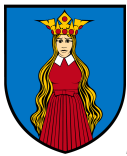

- c) *Przedsięwzięcie pn.: „Wiejska szkoła, globalne myślenie, lepsze kształcenie” jest realizowane ze środków na wydatki bieżące, w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój (PO WER) współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Społecznego. Łączne planowane nakłady na jego realizację wynosiły w latach 2021 - 2022 – 205.898,07 zł, z czego przyjęty limit wydatków na realizację przedsięwzięcia dla roku 2022 wynosił – 100.607,99 zł. Jednostką realizującą przedsięwzięcie był Zespół Szkół Publicznych w Borowie. W 2022 roku wydano na przedsięwzięcie kwotę 93.162,94 zł. Przedsięwzięcie zostało zakończone.*

W ramach wydatków finansowanych ze środków budżetu Gminy przyjęto do realizacji:

1) Ze środków na wydatki majątkowe:

- a) *„Budowa wewnętrznej instalacji gazowej wraz z przebudową kotłowni w budynku Zespołu Szkół Publicznych w Borowie oraz przyłączeniem do sieci gazowej”. W Wieloletniej Prognozie Finansowej Gminy Borów zaplanowano na 2022 rok na realizację wymienionego zadania wieloletniego środki w wysokości 30.000,00 zł. Zaplanowane na 2022 rok środki zostały wykorzystane w kwocie 24.345,71 zł. Przedsięwzięcie było realizowane przez Urząd Gminy Borów. Przedsięwzięcie zostało zakończone.*
- b) *„Wykonanie dokumentacji projektowej dla modernizacji, przebudowy i budowy dróg gminnych”. Okres realizacji przedsięwzięcia to lata 2020 – 2022. Łączne nakłady finansowe na jego realizację wyniosły 315.000,00 zł. Przyjęty dla 2022 roku limit wydatków na przedsięwzięcie wynosił 40.000,00 zł i został wykorzystany w 99,94 %, to jest w kwocie 39.975,00 zł. Jednostką realizującą przedsięwzięcie jest Urząd Gminy Borów.*
- c) *„Wymiana pokrycia dachu budynku Wspólnoty Mieszkaniowej przy ul. Szkolnej 4 w Borku Strzelińskim”. Łączne nakłady na realizację przedsięwzięcia wyniosą w latach 2022 - 2023 – 27.515,60 zł, z czego przyjęty limit wydatków na realizację przedsięwzięcia dla roku 2022 wynosił – 14.867,30 zł. Zaplanowane na 2022 rok środki zostały wykorzystane w 100,00 %. Przedsięwzięcie realizowane jest przez Urząd Gminy Borów.*
- d) *„Budowa świetlicy wiejskiej w Brzezicy”. Okres realizacji przedsięwzięcia to lata 2021 - 2023. Łączne nakłady finansowe na jego realizację wynoszą 800.000,00 zł, przy czym limit wydatków dla roku 2022 - to kwota 400.000,00 zł. Jednostką realizującą przedsięwzięcie jest Urząd Gminy Borów. W 2022 roku nie poniesiono wydatków na przedsięwzięcie. Realizacja zadania została przeniesiona na 2023 rok.*
- e) *„Przebudowa ul. Szkolnej i Św. Floriana w Borku Strzelińskim”. Okres realizacji przedsięwzięcia*

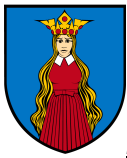

to lata 2022 - 2023. Łączne nakłady finansowe na jego realizację wyniosą 5.785.000,00 zł, przy czym limit wydatków dla roku 2022 - to kwota - 1.609.000,00 zł, zaś dla roku 2023 - 4.176.000,00 zł. Jednostką realizującą przedsięwzięcie jest Urząd Gminy Borów. W 2022 roku nie poniesiono wydatków na przedsięwzięcie. Zadanie zostanie wykonane w 2023 roku.

- f) 5) "Poprawa jakości i bezpieczeństwa życia mieszkańców Gminy Borów poprzez zakup nowych autobusów do przewozu uczniów na obowiązkowe i dodatkowe zajęcia edukacyjne". Okres realizacji przedsięwzięcia to lata 2022 - 2023. Łączne nakłady finansowe na jego realizację wyniosą 2.600.000,00 zł, przy czym limit wydatków dla roku 2022 - to kwota 0,00 zł, zaś dla roku 2023 - 2.600.000,00 zł. Wykonanie zadania nastąpi w 2023 roku. Jednostką realizującą przedsięwzięcie jest Urząd Gminy Borów.

2) Ze środków na wydatki bieżące:

- a) Przedsięwzięcie pn.: „Zakup licencji na korzystanie z serwisu on-line o nazwie: „LEX Omega Administracja Samorządowa Optimum”. W Wieloletniej Prognozie Finansowej Gminy Borów zaplanowano na 2022 rok na realizację wymienionego zadania wieloletniego środka w wysokości 15.000,00 zł. Zaplanowane na 2022 rok środki zostały wykorzystane w kwocie 11.808,00 zł. Przedsięwzięcie jest realizowane przez Urząd Gminy Borów.
- b) Przedsięwzięcie pn.: „Dowóz do Szkoły Podstawowej w Mikoszowie i opieka w czasie dowozu nad uczniami niepełnosprawnymi z terenu Gminy Borów”. W Wieloletniej Prognozie Finansowej Gminy Borów zaplanowano na 2022 rok na realizację wymienionego zadania wieloletniego środka w wysokości 15.500,00 zł. Zaplanowane na 2022 rok środki zostały wykorzystane w 100,00 %. Jednostką koordynującą przedsięwzięcie jest Urząd Gminy Borów.
- c) Przedsięwzięcie pn.: „Dowóz dziecka niepełnosprawnego z Gminy Borów do Niepublicznego Przedszkola w Mikoszowie”. W Wieloletniej Prognozie Finansowej Gminy Borów zaplanowano na 2022 rok na realizację wymienionego zadania wieloletniego środka w wysokości 7.200,00 zł. Zaplanowane na 2022 rok środki zostały wykorzystane w kwocie 3.665,42 zł. Jednostką koordynującą przedsięwzięcie jest Urząd Gminy Borów.
- d) Przedsięwzięcie pn. „Organizacja opieki sprawowanej w formie żłobka nad dziećmi w wieku do lat 3 w budynku Zespołu Szkół Publicznych w Borowie”. Przedsięwzięcie jest realizowane w ramach powierzenia do realizacji zadania Fundacji Edukacji Szkolnej. Łączne nakłady finansowe na przedsięwzięcie wyniosą w latach 2020 – 2023 – 221.600,00 zł. Przyjęty na 2022 rok limit wydatków na przedsięwzięcie wynosił 105.600,00 zł i został wykorzystany w

74,23 %, tj. w kwocie 78.388,16 zł. Jednostką koordynującą przedsięwzięcie jest Urząd Gminy Borów.

- e) *Przedsięwzięcie pn. „Organizacja publicznego transportu zbiorowego na terenie Gminy Borów”. Łączne nakłady finansowe na przedsięwzięcie wyniosą w latach 2020 – 2024 – 1.722.201,00 zł. Przyjęty na 2022 rok limit wydatków na przedsięwzięcie wynosił 366.500,00 zł i został wykorzystany w 91,14 %, tj. w kwocie 334.046,32 zł. Jednostką realizującą przedsięwzięcie jest Urząd Gminy Borów.*
- f) *Przedsięwzięcie pn. "Opracowanie Strategii Rozwoju Gminy Borów na lata 2021 - 2027". Łączne nakłady finansowe na przedsięwzięcie wyniosą w latach 2021 - 2023 – 34.209,08 zł. Przyjęty na 2022 rok limit wydatków na przedsięwzięcie wynosił 15.751,08 zł i został wykorzystany w 100,00 %. Jednostką realizującą przedsięwzięcie jest Urząd Gminy Borów.*
- g) *"Doposażenie szkół w Gminie Borów w ramach programu Laboratoria Przyszłości". Łączne planowane nakłady finansowe na przedsięwzięcie wyniosły w latach 2021 - 2022 - 150.000,00 zł. Przyjęty na 2022 rok limit wydatków na przedsięwzięcie wynosił 52.021,16 zł i został wykorzystany w 100,00 %. Przedsięwzięcie zostało zakończone.*
- h) *„Współpraca na rzecz rozwoju kolejowego publicznego transportu zbiorowego na obszarze aglomeracji wrocławskiej w ramach Dolnośląskiej Kolei Aglomeracyjnej, na linii komunikacyjnej: Wrocław- Ziębice, na odcinku granica gminy Żórawina, stacja Boreczek, granica gminy Strzelin”. Łączne planowane nakłady na realizację przedsięwzięcia wyniosą w latach 2022 - 2025 – 276.196,00 zł, z czego przyjęty limit wydatków na realizację przedsięwzięcia dla roku 2022 wynosił – 69.049,00 zł i został wykorzystany w 100,00 %. Jednostką odpowiedzialną za realizację przedsięwzięcia jest Urząd Gminy Borów.*

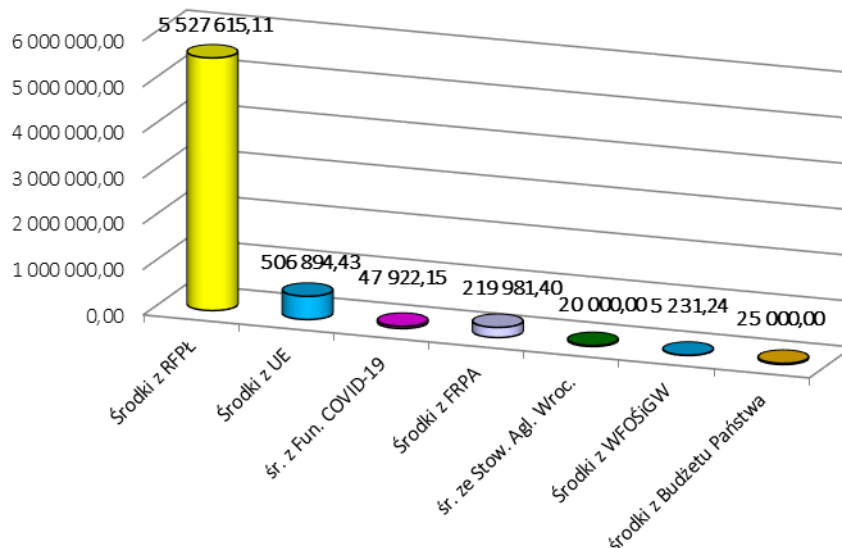
IV. Pozyskane środki zewnętrzne

W wyniku aktywnych działań Gminy podjętych w 2022 roku Gmina pozyskała środki zewnętrzne na realizację zadań w łącznej kwocie **6.352.644,33 zł**.

Źródła dofinansowania przedstawia poniższy wykres:

Środki zewnętrzne pozyskane przez Gminę w 2022 roku

Najważniejsze projekty realizowane w ramach pozyskanych środków zewnętrznych:

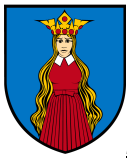
1. Środki z Rządowego Funduszu *Polski Ład* – 5.527.615,11 zł, z tego:

a) 2.980.000,00 zł – Budowa ulicy Sportowej i przebudowa ulicy Wrzosowej w miejscowości Borów.

Wartość inwestycji to kwota **3 252 594,21 zł**, dofinansowanie 2.980.000,00 zł. Inwestycja obejmowała budowę ulicy Sportowej oraz przebudowę ulicy Wrzosowej w miejscowości Borów. Wraz z budową dróg i jej elementów. Została wybudowana nowa infrastruktura techniczna oraz zostało przebudowane kolidujące uzbrojenie techniczne terenu: kanalizacja deszczowa odwadniająca pas drogowy wraz ze ściekiem drogowym, wpustami drogowymi, odwonieniem liniowym oraz studniami rewizyjnymi. Ponadto przy ulicy Sportowej zostało wykonane oświetlenie uliczne składające się z 13 lamp ulicznych.

b) 2.547.615,11 zł – Rozbudowa sieci kanalizacji sanitarnej w Gminie Borów.

Niniejsza inwestycja obejmowała rozbudowę sieci kanalizacji sanitarnej w miejscowości Borów ulicy Brzozowej i Dębowej oraz rozbudowę sieci kanalizacji sanitarnej wraz z sięgaczami do działek w miejscowości Borek Strzeleński ulicy Kwiatowej, Polnej, Wrzosowej, Dębowej i Jaworowej. Wartość inwestycji to kwota **2 692 470,00 zł**, dofinansowanie **2.547.615,11 zł**.

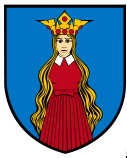
2. Środki z Unii Europejskiej – 506.894,43 zł, z tego:

- a) **260.010,98 zł – Granty PPGR - Wsparcie dzieci i wnuków byłych pracowników PGR w rozwoju cyfrowym.** W ramach realizacji projektu grantowego przeprowadzono nabór wniosków w oparciu o obowiązujące kryteria, t.j. dla dzieci i wnuków byłych pracowników PGR-ów. Po pozytywnym rozpatrzeniu wniosków zakupiono 83 sztuki laptopów wraz z oprogramowaniem, które przekazane zostały wnioskodawcom w drodze umowy darowizny. Przekazany sprzęt komputerowy pozwolił na dogodną realizację obowiązków szkolnych przez uczniów.
- b) **157.140,00 zł – Cyfrowa Gmina.** Diagnoza potrzeb wykazała konieczność unowocześnienia infrastruktury informatycznej dla Urzędu Gminy Borów oraz 2 jednostek podległych: Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Borowie oraz Gminnego Zakładu Gospodarki Komunalnej w Borowie. W ramach grantu zakupiono: nowoczesny sprzęt IT, serwery z oprogramowaniem, urządzenia służące do kompleksowej ochrony poczty elektronicznej. Przeprowadzono także diagnozę cyberbezpieczeństwa.
- c) **55.108,78 zł – Projekt „Gmina Borów wspiera uczniów szkół podstawowych”.** Projekt to wsparcie w zakresie kształtowania kompetencji kluczowych i umiejętności uniwersalnych niezbędnych na rynku pracy u uczniów Szkoły Podstawowej w Borku Strzelińskim, Borowie i Zielenicach poprzez organizację zajęć dydaktyczno-wyrównawczych, zajęć rozwijających uzdolnienia i zajęć pozaszkolnych realizowanych w formie wyjazdów edukacyjnych oraz wsparcie psychologiczno-pedagogiczne.
- d) **34.634,67 zł – Projekt „Modernizacja systemów grzewczych”.** Projekt to wsparcie gospodarstw domowych w wymianie źródeł ciepła na ekologiczne. w ramach wydatków bieżących i majątkowych. Łączne nakłady na jego realizację wyniosą w latach 2019 - 2023 – 1.205.445,07 zł.

3. 219.981,40 zł – Środki z Funduszu Rozwoju Przewozów Autobusowych na lokalny transport zbiorowy w Gminie Borów. Środki Funduszu przeznaczone na dofinansowanie zadań zapewniających funkcjonowanie przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej. Dofinansowanie jest przyznawane w formie dopłaty do kwoty deficytu pojedynczej linii komunikacyjnej w przewozach autobusowych o charakterze użyteczności publicznej. W Gminie Borów dopłatą objęto 3 linie. Dopłata do 1 km wynosi 3 zł netto.

4. 47.922,15 zł – środki z Funduszu Przeciwdziałania COVID-19 – wypłatę dodatków energetycznych dla podmiotów wrażliwych takich jak: SP w Borku Strzelińskim, SP w Zielenicach, niepubliczne zakładów opieki zdrowotnej, GBP w Borowie.

Jest to dodatek przewidziany przez ustawę o wsparciu odbiorców ciepła. Ma zrekompensować instytucjom wzrost cen m.in. węgla, oleju opałowego i innych źródeł ogrzewania, wody, energii.

5. **20.000,00 zł** – środki ze stowarzyszenia „**Aglomeracja Wrocławska**” na montaż ogrzewania w remizie OSP w Borku Strzelińskim na potrzeby przyjęcia uchodźców z Ukrainy oraz na zakup niezbędnego wyposażenia do świetlic w Borowie i Zielenicach w celu przyjęcia uchodźców.

W ramach środków dokonano zakupu lodówki, 2 pralek oraz 2 kuchenek. Ponadto w remizie w Borku Strzelińskim zamontowano ogrzewanie w postaci promienników elektrycznych.

6. **25.000,00 zł** – środki z budżetu państwa na projekt „**Poznaj Polskę**”;

W ramach programu uczniowie Publicznej Szkoły Podstawowej w Borku Strzelińskim odbyli 3 wycieczki:

- klasy I-III do Średniowiecznej Osady Górniczej w Złotym Stoku i Kościoła Pokoju w Świdnicy,
- Klasy I-III do Starej kopalni w Wałbrzychu i Muzeum Zamek Bolków,
- Klasy IV-VIII 3 dniowy wyjazd do Warszawy podczas którego zwiedzili :

- Muzeum Powstania Warszawskiego
- Centrum Nauki Kopernik
- Bibliotekę Uniwersytecką
- Zespół Zabytkowych Cmentarzy na Powązkach
- Łazienki Królewskie
- Zamek Królewski
- Fragment Muru Getta

Łączna wartość wyjazdów wyniosła 56.935 zł, 25.000 zł stanowi dofinansowanie, pozostała kwota w wysokości 31.935 zł została pokryta przez rodziców dzieci biorących udział w wyjazdach.

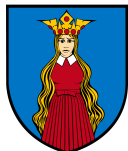
7. **5.231,24 zł** – środki z WFOŚ we Wrocławiu **na wywóz i utylizację azbestu z terenu Gminy Borów.**

We wrześniu 2022 roku na terenie Gminy Borów została przeprowadzona zbiórka wyrobów zawierających azbest.

V. Mieszkańcy gminy

Liczba mieszkańców gminy na koniec 2022 roku wyniosła 5133 osób. W okresie od początku do końca roku zmniejszyła się o 17 osób.

Podział mieszkańców ze względu na wiek, kształtuje się następująco:

-liczba kobiet w wieku przedprodukcyjnym wynosiła 365 osób, a liczba mężczyzn – 414,

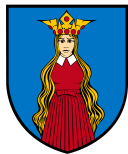
-liczba kobiet w wieku produkcyjnym (15-59 lat) wynosiła 1503 osób, a liczba mężczyzn w wieku produkcyjnym (15-64) wynosiła 1778,

-liczba kobiet w wieku poprodukcyjnym wynosiła 713, a liczba mężczyzn: 360.

W gminie urodziło się 50 dzieci, w tym 24 dziewczynki i 26 chłopców, a zmarło 59 osób, w tym 20 kobiety i 39 mężczyzn.

Poniżej liczba mieszkańców gminy w podziale na miejscowości:

Nazwa miejscowości	Liczba mieszkańców 31.12.2022
Bartoszowa	124
Boguszyce	68
Boreczek	195
Borek Strzeliński	942
Borów	833
Brzezica	133
Brzoza	84
Głownin	65
Jaksin	130
Jelenin	140
Kazimierzów	32
Kępino	113
Kojęcín	113
Kręczków	136
Kurczów	162
Ludów Śląski	410
Mańczyce	189
Michałowice	85
Opatowice	88
Piotrków Borowski	211

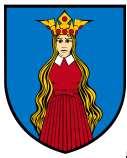
Rochowice	74
Siemianów	144
Stogi	89
Suchowice	94
Świnobród	62
Uniszów	28
Zielenice	389
ogółem	5133

Podobnie jak w latach ubiegłych, w 2022 roku Gmina Borów nadal należała do jednostek o najniższym wskaźniku bezrobocia na tle gmin tworzących Powiat Strzeliński. Liczba zarejestrowanych bezrobotnych wyniosła 146 osoby, w tym 75 mężczyzn i 71 kobiet. Blisko 63% to długotrwale bezrobotni, w liczbie 93 osób.

Bezrobotni wg miast i gmin na dzień 31.12.2022 r.

Wyszczególnienie	Bezrobotni ogółem			z ogółem: uprawnieni do zasiłku			z ogółem: długotrwale bezrobotni			z ogółem: do 30 roku życia			w tym do 25 roku życia			z ogółem: powyżej 50 roku życia		
	ogółem	kobiety	mężczyźni	ogółem	kobiety	mężczyźni	ogółem	kobiety	mężczyźni	ogółem	kobiety	mężczyźni	ogółem	kobiety	mężczyźni	ogółem	kobiety	mężczyźni
Miasto Strzelin	369	168	201	57	30	27	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Gmina Strzelin	335	179	156	59	31	28	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Razem m-g	704	347	357	116	61	55	409	206	203	150	85	65	72	38	34	215	67	148
Miasto Wiązów	74	41	33	8	4	4	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Gmina Wiązów	142	76	66	22	15	7	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Razem m-g	216	117	99	30	19	11	132	82	50	47	31	16	26	16	10	64	24	40
Gmina Borów	146	71	75	17	10	7	93	45	48	39	27	12	16	9	7	35	10	25
Gmina Kondratowice	173	99	74	26	11	15	98	59	39	46	33	13	20	12	8	40	14	26
Gmina Przeworno	156	83	73	24	14	10	95	55	40	42	27	15	19	12	7	45	13	32
Ogółem	1395	717	678	213	115	98	827	447	380	324	203	121	153	87	66	399	128	271

Źródło: Powiatowy Urząd Pracy w Strzelinie

VI. Ochrona zdrowia

Na terenie gminy funkcjonowały 2 niepubliczne podmioty udzielające świadczenia w zakresie podstawowej opieki zdrowotnej i pielęgniarstwa szkolnego w oparciu o kontrakt z Narodowym Funduszem Zdrowia tj.:

- „Praktyka Lekarza Rodzinnego Jolanta Ceglarska” w Borowie - ilość pacjentów 2721,

- „Renmed Sp. z o. o.” w Borku Strzelińskim- ilość pacjentów 2495,

W obu placówkach funkcjonowała Poradnia Stomatologiczna, prowadzona przez podmiot leczniczy „Gabinet Stomatologiczny Dorota Maskiera-Majchrzak”.

Działalność lecznicza prowadzona jest w budynkach będących własnością gminy, w oparciu o umowy najmu zawarte do 2026 roku.

Zgodnie z ustawą o opiece zdrowotnej wszystkie dzieci w wieku szkolnym w roku 2022 zostały objęte obowiązkową opieką stomatologiczną.

Na mocy porozumienia pomiędzy Gminą Borów a Panią Dorotą Maskiera-Majchrzak, prowadzącą podmiot leczniczy- Gabinet Stomatologiczny Dorota Maskiera-Majchrzak, kontynuowane było zapewnienie dostępu uczniów szkół z terenu Gminy Borów do świadczeń z zakresu:

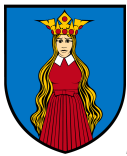
- świadczenia ogólnostomatologiczne dla dzieci i młodzieży,

- profilaktyczne świadczenia stomatologiczne dla dzieci i młodzieży, z wyłączeniem świadczeń ortodontacji,

- współpracy z dyrektorem w zakresie edukacji zdrowotnej i promocji zdrowia jamy ustnej oraz profilaktyki próchnicy zębów u uczniów.

W ramach zadań z ochrony zdrowia gmina realizowała programy badań profilaktycznych w oparciu o współpracę z podmiotami zewnętrznymi realizującymi bezpłatne badania mammograficzne.

W 2022 roku Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych pracowała aktywnie na ośmiu posiedzeniach na których m.in. pracowano z osobami zagrożonymi uzależnieniem alkoholowym, ustalono zakres profilaktyki uczniowskiej i współpracy ze szkołami. Realizowana była stała współpraca z Sądem Rejonowym, Gminnym Zespołem Interdyscyplinarnym, Policją i Prokuraturą w zakresie leczenia odwykowego. Członkowie komisji uczestniczyli w 4 posiedzeniach grup roboczych ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie, gdzie uruchomiono procedurę „Niebieskiej Karty” w stosunku do dwóch rodzin.

Opieką Gminnej Komisji RPA objętych było 21 rodzin, w których przynajmniej jedna osoba nadużywała alkoholu. Z tej liczby 8 rodzin posiadało poważne problemy alkoholowe, a dzieci z tych rodzin uzyskiwały pomoc psychologiczno-pedagogiczną w szkołach.

Komisja zajmowała się również realizacją zadań w zakresie udzielanych porad i konsultacji dla osób dorosłych posiadających problemy alkoholowe, kierowaniem na leczenie odwykowe terapeutyczne i stacjonarne oraz rozmowami z osobami dorosłymi motywującymi do ograniczania spożywania napojów alkoholowych. Rozmowy przeprowadzono z 16 osobami wymagającymi takiego wsparcia. Do leczenia odwykowego zakwalifikowano 8 osób, w tym 3 osoby do leczenia stacjonarnego w zakładzie leczniczym, natomiast 5 osób do leczenia terapeutycznego w warunkach Poradni Uzależnień w Borowie. W spotkaniach grupy AA uczestniczyły 4 osoby. Gabinet terapeutyczny w Borowie realizował działalność, w postaci indywidualnych sesji terapeutycznych, pomocy psychologicznej dla osób doznających przemocy i konsultacji dla rodzin z problemem uzależnień. Objętych tego rodzaju pomocą było dla 32 pacjentów.

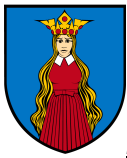
W roku 2022 młodzież szkolna uczestniczyła w czterech programach profilaktycznych dla klas starszych i w 3 programach profilaktycznych dla klas młodszych. Ponadto przekazano młodzieży dwa programy rekomendowane. Z programów z obszaru profilaktyki uniwersalnej korzystała młodzież ze wszystkich szkół i klas w gminie.

W celu poprawnej realizacji zadań profilaktycznych, stale monitorowane są problemy alkoholowe, narkotyczne i przemocowe wśród uczniów klas starszych i dorosłych mieszkańców gminy. W roku 2022 przeprowadzono i opracowano „**Diagnozę lokalnych zagrożeń społecznych Gminy Borów**” oraz „**Raport terenowy prowadzących detaliczną sprzedaż napojów alkoholowych**”. Wnioski z tych działań będą podstawą do przygotowania działania monitoringu, na następne lata.

Gminna Komisja RPA realizowała szkolenia dla osób prowadzących detaliczną sprzedaż napojów alkoholowych. Celem szkoleń było zidentyfikowanie istniejącego stanu rzeczy dotyczącego prowadzonej polityki sprzedażowej i postawy względem podawania alkoholu osobom niepełnoletnim, a także uświadomienia w zakresie odpowiedzialnej sprzedaży. Działania te stanowiły element diagnozy i profilaktyki społecznej ukierunkowanej na problematykę alkoholową.

Zezwolenie na sprzedaż napojów alkoholowych w 2022r. posiadało 10 podmiotów. Z tytułu udzielonych zezwoleń na sprzedaż alkoholu w 2022 r., Gmina uzyskała wpływy w wysokości **135 165,35 zł** a na realizację zadań z zakresu przeciwdziałania alkoholizmowi i narkomanii wydatkowano **96 786,06 zł**.

Wartość alkoholu sprzedanego w 2022r. na terenie gminy wyniosła **5 014 551,59 zł**, wobec **3 991 184,22 zł** w roku 2021.

VII. Pomoc społeczna

Zadania zlecone z zakresu administracji rządowej oraz zadania własne realizował Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Borowie. Realizacja tych zadań polegała w szczególności na przyznaniu i wypłaceniu przewidzianych ustawami świadczeń, w tym:

- 66 decyzji dotyczyło zasiłków celowych, specjalnych oraz rzeczowych,
- 32 decyzje przyznające zasiłki okresowe,
- 71 decyzji przyznających posiłki oraz środki finansowe na zakup posiłku w zakresie programu „Posiłek w szkole i w domu na lata 2019-2023”,
- 29 decyzji przyznających zasiłek stały i zmieniający wysokość świadczenia,
- 20 decyzji przyznających pobyt w Domach Pomocy Społecznej oraz wynikających ze zmiany odpłatności,
- 13 decyzji dotyczyło usług opiekuńczych,
- 9 decyzji związanych z zabezpieczeniem w schronisku osób bezdomnych,
- 16 decyzji dotyczących przyznania stypendiów socjalnych.

Wyżej wymienione świadczenia z pomocy społecznej w 2022 roku zostały przyznane mieszkańcom gminy Borów, którzy znajdują się w trudnej sytuacji bytowej, najczęściej o charakterze ekonomicznym, zdrowotnym, związanej z monoparentalnym wychowaniem dzieci, z powodu uzależnień, często z współistniejącym wykluczeniem społecznym.

W przypadku zabezpieczenia osób bezdomnych w schronisku, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Borowie przeprowadzał cały szereg działań przygotowujących, od I etapu zaopatrzenia medyczno-higienicznego do ostatniego etapu logistycznego, związanego z transportem i wyposażaniem klienta w odzież i niezbędne artykuły osobiste.

Podobnie, jak w latach poprzednich 165 osób korzystało z dodatkowej pomocy w postaci paczek żywnościowych przekazanych przez Bank Żywności. W roku ubiegłym było to 4 tony i 382 kg żywności.

Kolejnym działaniem było przyjmowanie wniosków o wydanie Karty Dużej Rodziny w rezultacie czego wydano 174 karty.

W ramach swojej działalności GOPS w Borowie, realizował również obowiązek wspierania rodzin oraz osób przeżywających trudności, w tym m.in. wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych oraz organizacji pieczy zastępczej w zakresie ustalonym ustawami. Wszystkie działania w środowisku opierały się na pracy socjalnej, analizie i ocenie występujących zjawisk, potrzeb oraz zagrożeń społecznych.

Praca socjalna była realizowana przede wszystkim poprzez:

- *prowadzenie rozmów indywidualnych i rodzinnych,*
- *pomoc w wypełnianiu różnego rodzaju wniosków i pism urzędowych,*
- *pomoc w skompletowaniu dokumentów niezbędnych do uzyskania renty/emerytury,*
- *reprezentowanie interesu podopiecznego/rodziny w różnych instytucjach,*
- *współpracę ze szkołami, pedagogami szkolnymi w zakresie uzyskania informacji o małoletnich dzieciach,*
- *motywowanie do podjęcia leczenia odwykowego przez osoby uzależnione od alkoholu,*
- *informowanie ofiar przemocy o przysługujących im prawach oraz formach pomocy,*
- *współpracę z Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,*
- *organizowanie zbiórek odzieży, mebli i sprzętu AGD,*
- *współpracę z wolontariuszami „Szlachetnej Paczki”,*
- *współpracę z Bankiem Żywności,*
- *współpracę z Lokalną Grupą Działania Gromnik ,*

Koordynowano również prace Zespołu Interdyscyplinarnego, w zakresie 10 postępowań z obszaru przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz wdrożenia z tego tytułu procedury Niebieskiej Karty.

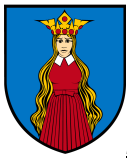
Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Borowie w roku 2022 organizował również warsztaty kulinarne, dietetyczne, a także ekonomiczne.

Pozyskiwanie środków zewnętrznych, także w formie darowizn pomagało Ośrodkowi na realizację pozaustawowych zadań cyklicznych, takich jak coroczna kolacja wigilijna. Jej uczestnikami były osoby samotne, starsze i niepełnosprawne, jak również przebywający w obiektach gminnych uchodźcy wojenni z Ukrainy. Oprócz sponsorów, w organizację tego wydarzenia zaangażowały się Koła Gospodyń Wiejskich z Zielenic i Jelenina.

Niezwykle istotnymi zadaniami, które realizował GOPS w Borowie był pakiet świadczeń rodzinnych i wychowawczych oraz świadczeń jednorazowych związanych z rozpoczęciem roku szkolnego. W 2022 roku m.in.:

- *wydano 23 decyzje z funduszu alimentacyjnego,*
- *wszczęto 102 postępowania wobec dłużników alimentacyjnych,*
- *wydano 256 decyzji przyznających prawo do świadczeń rodzinnych i opiekuńczych.*

Kolejnymi działaniami była realizacja programów rządowych skierowanych do bardzo dużej grupy odbiorców, których celem było zmniejszenie skutków podwyżek cen energii i ciepła. Pomoc w tym zakresie opierała się na prowadzeniu postępowań, a następnie wypłatach dodatków, takich jak:

- 1209 gospodarstw domowych otrzymało dodatki węglowe,
- 199 gospodarstw domowych otrzymało dodatki z tytułu wykorzystywania niektórych źródeł ciepła (pelet drzewny, drewno kawałkowe, gaz skroplony LPG, olej opałowy),
- 444 gospodarstwa domowe otrzymały dodatek osłonowy.

Na powyższe zadanie wydatkowano łącznie **4 227 773,02 zł.**

Realizowano również program „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej. Zatrudniono dwóch asystentów, którzy podjęli usługi asystenckie wobec 2 osób z niepełnosprawnościami. Koszt programu wyniósł 13 361,11 zł.

W 2022 roku Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Borowie kontynuował realizację programu osłonowego pod nazwą „Korpus Wsparcia Seniorów”, którego podstawowym założeniem była realizacja usług opiekuńczych poprzez dostęp do tzw. opieki na odległość mającej na celu poprawę bezpieczeństwa oraz możliwość samodzielnego funkcjonowania w miejscu zamieszkania osób starszych. W ramach programu zakupiono i przekazano mieszkańcom 50 tzw. opasek bezpieczeństwa wraz z usługą polegającą na sprawowaniu całodobowej opieki na odległość nad seniorami poprzez centralę monitoringu. Całkowity koszt programu wyniósł 42 235,91 zł.

Nowym zadaniem realizowanym w roku 2022 była szeroko rozumiana pomoc obywatelom Ukrainy, którzy przebywali na terenie Gminy Borów w związku z toczącymi się działaniami wojennymi. W tym zakresie:

- wypłacono 160 jednorazowych świadczeń pieniężnych w wysokości 300 zł na osobę,
- objęto dożywianiem w szkołach i przedszkolu 50 uczniów. Koszt dożywiania ogółem wyniósł 14 597 zł;
- na rzecz obywateli Ukrainy wypłacono świadczenia rodzinne na łączną kwotę 25 003,32 zł.

Ponadto Gmina Borów realizując decyzje Wojewody Dolnośląskiego, przygotowała trzy miejsca zbiorowego zakwaterowania dla uchodźców wojennych tj. świetlica w Borowie, Zielenicach oraz remiza OSP w Borku Strzelińskim. W obiektach tych przebywało kilkadziesiąt osób, którym zapewniono wyżywienie, opiekę lekarską i wsparcie psychologiczne. Wsparciem objęci byli również uchodźcy przebywający w domach prywatnych. Urząd Gminy Borów prowadził postępowania i wypłacał świadczenie pieniężne za zapewnienie zakwaterowania i wyżywienia obywatelom Ukrainy, przybyłym na teren gminy w związku z konfliktem zbrojnym. Takie świadczenie w wysokości 40 zł za dobę za 1 osobę otrzymali mieszkańcy gminy, którzy objęli wsparciem 131 obywateli Ukrainy. Na to zadanie wypłacono kwotę **405 480 zł.**

VIII. Infrastruktura

Wartość majątku trwałego Gminy Borów na dzień 31 grudnia 2022 roku wyniosła **71.827.623,80 zł**, z tego:

- 604.688,91 zł - to kwota stanowiąca wartości niematerialne i prawne,
- 3.239.350,16 zł - to wartość gruntów stanowiących własność Gminy,
- 60.188.063,67 zł - to wartość budynków, lokali i obiektów inżynierii lądowej i wodnej stanowiącej własność Gminy,
- 4.283.286,58 zł - to wartość urządzeń technicznych i maszyn stanowiących własność Gminy,
- 1.031.609,97 zł - to wartość środków transportu stanowiących własność Gminy,
- 1.935.391,31 zł - to wartość pozostałych środków trwałych,
- 523.233,20 zł - to wartość środków trwałych w budowie,
- 22.000,00 zł - to wartość papierów wartościowych.

Gmina posiadała 38,919 km **publicznych dróg gminnych** w tym:

- o nawierzchni twardej - ulepszonej (bitumiczna, betonowa, kostka) – 14,749 km,
- o nawierzchni twardej - nieulepszonej (brukowiec, tłuczeń) – 1,0 km,
- o nawierzchni gruntowej (grunt naturalny, żwir) – 23,17 km.

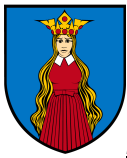
W 2022 roku zrealizowano następujące drogowe zadania inwestycyjne:

- budowa ulicy Sportowej i przebudowa ulicy Wrzosowej w miejscowości Borów. Zadanie finansowane w części ze środków w ramach Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych,
- dokumentacja dla zadania pn.: Przebudowa drogi gminnej w miejscowości Ludów Śląski,
- dokumentacja dla zadania pn.: Przebudowa ulic Klonowej, Morelowej i Śliwkowej w Borku Strzelińskim oraz ulicy Różanej w Borowie.

Poza realizacją zadań inwestycyjnych systematycznie wykonywane były remonty bieżące dróg.

Bieżącym utrzymaniem infrastruktury wodociągowej i kanalizacyjnej, zajmował się Gminny Zakład Gospodarki Komunalnej w Borowie

Długość sieci wodociągowej na początek 2022r. wynosiła 83,43 km, a na koniec 83,66 km. W przypadku sieci kanalizacyjnej dane przedstawiają się następująco: 35,92km na początku roku oraz 38,29 km na koniec roku. Wszystkie miejscowości w gminie są zwodociągowane. Natomiast do sieci kanalizacyjnej dostęp posiada: Borów, Borek Strzeliński, Boreczek, Kojęcín, Jelenin i Ludów Śląski. W 2022 roku zrealizowano zadania inwestycyjne pn. Rozbudowa sieci kanalizacji sanitarnej w Gminie Borów. Zadanie to objęło Borów i Borek Strzeliński.

Liczba odbiorców wody dostarczanej poprzez sieć wodociągową wyniosła 5103 na początku roku i 5121 na koniec 2022 roku.

Podobnie jak w latach ubiegłych Na terenie gminy funkcjonowały 3 stacje uzdatniania wody: w Jaksinie, Borowie i Uniszowie oraz jedna oczyszczalnia ścieków w Borku Strzelińskim. W 2022 roku sprzedano 168 587,2m³ wody.

Na terenie gminy zlokalizowany jest jeden cmentarz komunalny w Zielenicach.

Infrastruktura rekreacyjna na terenie gminy to głównie 21 publicznych placów zabaw, które na bieżąco są konserwowane i modernizowane.

Do najważniejszych zadań wykonanych w 2022r. należały:

- montaż urządzeń zabawowych i rekreacyjnych na placach zabaw w miejscowości Jaksin, Stogi i Kazimierzów,
- opracowanie dokumentacji technicznej dla przebudowy placów zabaw w Ludowie Śląskim, Piotrkowie Borowskim i Siemianowie – realizowane przez Stowarzyszenie Integracja- Szkoła Rodzina Środowisko Lokalne,

Gmina posiada 17 świetlic wiejskich. 14 to obiekty wolnostojące, natomiast 3 to części budynków mieszkalnych.

Zrealizowane następujące zadania remontowe, inwestycyjne oraz zakup wyposażenia:

- modernizacja pomieszczenia kuchni i sali w świetlicy w Kurczowie,
- opracowanie dokumentacji technicznej - zagospodarowanie terenu przy świetlicy w Siemianowie,
- realizacja zadania „Zagospodarowanie terenu przy świetlicy wiejskiej w Siemianowie,
- modernizacja poszycia dachu i kominów na świetlicy w Ludowie Śląskim,
- modernizacja przyłącza elektrycznego oraz wewnętrznej linii zasilającej - świetlica w Ludowie Śląskim,
- wykonanie i montaż mebli kuchennych w świetlicy w Kurczowie,
- zakup sprzętu AGD, (chłodziarko zamrażarki, piekarnika, płyty indukcyjnej, zmywarki, okapu, stołu) do kuchni w świetlicy w Kurczowie,
- zakup krzeseł i stołów do świetlicy w Jaksinie i Jeleninie,
- zakup wyposażenia kuchni w świetlicach w Boreczku, Zielenicach Ludowie Śląskim, Borowie.

Obiekty sportowe będące w użyczeniu klubów sportowych znajdują się w Borowie, Borku Strzelińskim i Ludowie Śląskim. Pozostałe boiska zarządzane są przez dyrektorów szkół w Borku

Strzeleńskim, Borowie i Zielenicach. Na boiskach na bieżąco były wykonywane zabiegi agrotechniczne.

Dodatkowo zrealizowano:

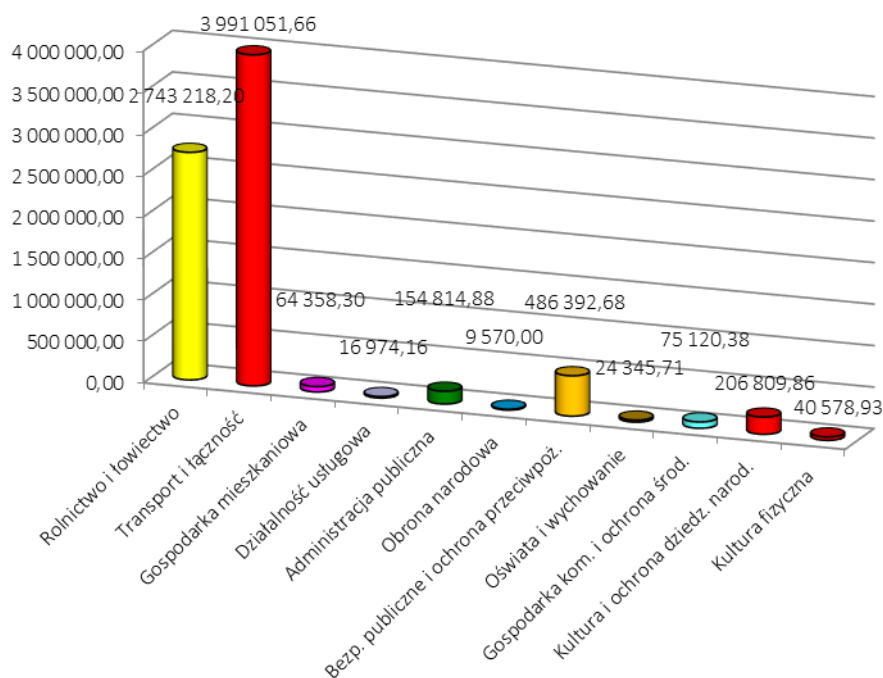
- remont ściany czołowej sceny na boisku w Borku Strzeleńskim,
- montaż zraszaczy na boisku w Ludowie Śląskim,
- dostawa i montaż bramek aluminiowych na boisku w Ludowie Śląskim.

IX. Działalność inwestycyjna

W 2022 roku Gmina Borów wydała na inwestycje **7.813.234,76 zł**. Gmina w największym stopniu przeznaczyła środki na inwestycje w transport i łączność (3.991.051,66 zł) oraz rolnictwo i łowiectwo (2.743.218,20 zł).

Wykonanie wydatków majątkowych według działów klasyfikacji budżetowej przedstawia poniższy wykres.

Wykonanie wydatków majątkowych w 2022 roku według działów klasyfikacji budżetowej

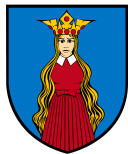

Stopień realizacji zadań inwestycyjnych w 2022 roku przedstawia tabela poniżej:

L.p.	Nazwa zadania	Plan na 2022 rok	Wykonanie	Stopień realizacji (w %)
1.	Rozbudowa sieci kanalizacji sanitarnej w Gminie Borów	2.743.218,20	2.743.218,20	100,00
2.	Poprawa dostępności do miejsc użyteczności publicznej i obiektów zabytkowych poprzez przebudowę ulic Szkolnej i Św. Floriana w Borku Strzelińskim - kanalizacja sanitarna	309.000,00	0,00	0,00
3.	"Pomoc finansowa dla Powiatu Strzelińskiego na realizację zadania pn.: "Przebudowa drogi nr 3047D oraz 3063D w Mańczycach"	425.000,00	425.000,00	100,00
4.	Pomoc finansowa dla Powiatu Strzelińskiego na realizację zadania pn.: "Budowa przejścia dla pieszych na drodze pow. 3047D, ul. Konstytucji 3 Maja w miejscowości Borów"	27.390,00	27.390,00	100,00
5.	Pomoc finansowa dla Powiatu Strzelińskiego na realizację zadania pn.: "Przebudowa drogi powiatowej nr 3049D Borek Strzeliński-Boreczek"	10.000,00	10.000,00	100,00
6.	Budowa ulicy Sportowej i przebudowa ulicy Wrzosowej w miejscowości Borów	3.318.000,00	3.312.495,21	99,83
7.	Budowa, modernizacja i przebudowa dróg gminnych	180.000,00	176.191,45	97,88
8.	Wykonanie dokumentacji projektowej dla modernizacji, przebudowy i budowy dróg gminnych	40.000,00	39.975,00	99,94
9.	Poprawa dostępności do miejsc użyteczności publicznej i obiektów	1.300.000,00	0,00	0,00

	<i>zabytkowych poprzez przebudowę ulic Szkolnej i Św. Floriana w Borku Strzelińskim</i>			
10.	<i>Zakup gruntów pod drogi</i>	<i>20.000,00</i>	<i>2.259,00</i>	<i>11,30</i>
11.	<i>Zakup i montaż systemów grzewczych w mieszkaniach komunalnych</i>	<i>47.500,00</i>	<i>47.232,00</i>	<i>99,44</i>
12.	<i>Wymiana pokrycia dachu budynku Wspólnoty Mieszkaniowej przy ul. Szkolnej 4 w Borku Strzelińskim</i>	<i>14.867,30</i>	<i>14.867,30</i>	<i>100,00</i>
13.	<i>Opracowania w zakresie planowania przestrzennego</i>	<i>20.000,00</i>	<i>16.974,16</i>	<i>84,87</i>
14.	<i>Zakup sprzętu komputerowego w ramach projektu "Cyfrowa Gmina"</i>	<i>149.100,00</i>	<i>147.914,88</i>	<i>99,21</i>
15.	<i>Wykonanie monitoringu wizyjnego Urzędu Gminy Borów</i>	<i>7.000,00</i>	<i>6.900,00</i>	<i>98,57</i>
16.	<i>Zakup radiostacji bazowej głównego stanowiska kierowania w zapasowym miejscu pracy</i>	<i>5.200,00</i>	<i>5.142,00</i>	<i>98,99</i>
17.	<i>Zakup anteny do sieci radiotelefonicznej w zapasowym miejscu pracy</i>	<i>4.500,00</i>	<i>4.428,00</i>	<i>98,40</i>
18.	<i>Modernizacja budynku remizy OSP w Borku Strzelińskim</i>	<i>50.000,00</i>	<i>47.999,68</i>	<i>96,00</i>
19.	<i>Dofinansowanie zakupu wozu strażackiego dla Ochotniczej Straży Pożarnej w Borku Strzelińskim</i>	<i>430.000,00</i>	<i>429.868,00</i>	<i>99,97</i>
20.	<i>Montaż ogrzewania w remizie OSP w Borku Strzelińskim w celu zaadaptowania budynku na potrzeby przyjęcia i przebywania uchodźców z Ukrainy</i>	<i>8.525,00</i>	<i>8.525,00</i>	<i>100,00</i>
21.	<i>Budowa wewnętrznej instalacji gazowej wraz z przebudową kotłowni w budynku</i>	<i>30.000,00</i>	<i>24.345,71</i>	<i>81,15</i>

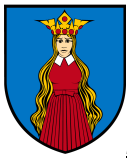
	Zespołu Szkół Publicznych w Borowie oraz przyłączeniem do sieci gazowej			
22.	Rozbudowa i modernizacja sieci wodno-kanalizacyjnej na terenie Gminy Borów	82.500,00	75.120,38	91,06
23.	Poprawa jakości powietrza poprzez modernizację systemów grzewczych w budynkach mieszkalnych w gminach powiatu oławskiego, strzelińskiego i średzkiego	400.613,84	0,00	0,00
24.	Budowa świetlicy wiejskiej w Brzezicy	400.000,00	0,00	0,00
25.	Modernizacja świetlic wiejskich na terenie Gminy Borów	120.000,00	96.051,93	80,04
26.	Zagospodarowanie terenu przy świetlicy wiejskiej w Siemianowie	115.000,00	110.757,93	96,31
27.	Modernizacja i rozwój bazy sportowo-rekreacyjnej na terenie Gminy Borów	46.500,00	40.578,93	87,27
RAZEM		10.303.914,34	7.813.234,76	75,83

X. Gospodarka mieszkaniowa i komunalna

W stosunku do lat poprzednich liczba mieszkań nie uległa zmianie. Gmina posiada w swoim zasobie 19 mieszkań komunalnych: 3 w Borowie, 4 w Borku Strzelińskim (w tym 2 w obiekcie ośrodka zdrowia), 5 w Boreczku, 2 w Boguszycach, 2 w Brzezicy, 2 w Mańczycach, 1 w Bartoszowej. Wszystkie mieszkania są zasiedlone. Administrowaniem mieszkań komunalnych zajmuje się Gminny Zakład Gospodarki Komunalnej w Borowie. W roku 2022 oprócz drobnych prac konserwacyjnych w 3 mieszkaniach zainstalowano nowe, bezpieczne ogrzewanie elektryczne.

XI. Transport

Podobnie jak wcześniej publiczny transport gminny prowadzony był na trzech regularnych liniach komunikacyjnych. Linia 1 na trasie Zielenice – Boreczek PKP przez Borów, linia 2 Świnobród – Boreczek PKP przez Borek Strzeliński oraz linia 3 Zielenice – Borów przez Borek Strzeliński. W ramach linii nr 1 i 2 realizowano po cztery kursy dziennie. Dwa poranne do Boreczka oraz po dwa powrotne po południu z Boreczka. Kursy były w miarę możliwości skorelowane z przewozami kolejowymi, co

umożliwiało dojazd zarówno do Strzelina, jaki i Wrocławia. W ramach linii nr 3 jeden raz w tygodniu realizowano jeden kurs do Borowa i jeden powrotny w odwrotnym kierunku.

W 2022r. uzyskano dopłatę w formie dofinansowania zadań własnych organizatorów w zakresie przewozów autobusowych charakterze użyteczności publicznej do w/w trzech linii komunikacyjnych. Dotacja udzielana jest przez Wojewodę Dolnośląskiego ze środków pochodzących z Funduszu Rozwoju Przewozów Autobusowych o charakterze użyteczności publicznej. Wysokość dopłaty w 2022r. wyniosła **219 981,40 zł**. Ponadto w 2022 r. wykonano remont wiaty przystankowej w Kurczowie.

XII. Konsultacje społeczne i organizacje pozarządowe

W 2022 roku przeprowadzono następujące konsultacje społeczne:

- w sprawie zmiany statutu sołectwa Brzoza,
- w sprawie nadania statutu sołectwu Boguszyce,
- projektu uchwały w sprawie rocznego programu współpracy Gminy Borów z organizacjami pozarządowymi na 2023 r.,
- dotyczące planowania przestrzeni w gminie (mpzp wsi Borów).

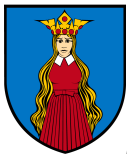
W ramach otwartych konkursów ofert, skierowanych do organizacji pozarządowych, powierzono realizację następujących zadań publicznych:

- „**Dowóz uczniów niepełnosprawnych z terenu Gminy Borów do Szkoły Specjalnej w Mikoszowie**” w roku szkolnym 2021/2022 na kwotę wsparcia 15.500 zł, w tym 2022 roku-9.300 zł- II transza;

- „**Dowóz uczniów niepełnosprawnych z terenu Gminy Borów do Szkoły Specjalnej w Mikoszowie**” w roku szkolnym 2022/2023 na kwotę wsparcia 15.500 zł, w tym 2022 roku-6.200 zł- I transza.

Zapewniono dowóz dla dzieci z terenu Gminy Borów do szkoły, dzięki temu mogły realizować obowiązek szkolny i odpowiednią terapię w wykwalifikowanej placówce. Dowóz dzieci niepełnosprawnych odbywał się środkiem transportu przystosowanym do przewozu osób niepełnosprawnych i zapewniono stałą i wykwalifikowaną opiekę nad dziećmi podczas przewozu. Zadanie było zrealizowane przez Stowarzyszenie Św. Celestyna w Mikoszowie;

-„**Organizacja opieki sprawowanej w formie żłobka nad dziećmi w wieku do lat 3 w budynku Zespołu Szkół Publicznych, przy ul. Wrocławskiej 24 w Borowie**”. Kwota wsparcia 218.400,00 zł, w tym w 2022r. 59.150,00 zł. Zadanie było realizowane w okresie 03.08.2020-30.09.2022r. przez Fundację Edukacji Przedszkolnej. Na dostępne 24 miejsca w żłobku opieką objętych zostało średniorocznie 19 dzieci z terenu Gminy Borów;

-„**Organizacja opieki sprawowanej w formie żłobka nad dziećmi w wieku do lat 3 na terenie Gminy Borów**”. Kwota wsparcia 144.000 zł, w tym w 2022r. 19.238,16 zł. Okres realizacji zadania to 18.10.2022-31.12.2023r. W odpowiedzi na ogłoszony otwarty konkurs ofert na realizację tego zadania wpłynęła jedna oferta od Fundacji Edukacji Przedszkolnej. Wypłata dotacji następuje na podstawie comiesięcznej informacji o liczbie dzieci uczęszczających do żłobka. Wysokość dotacji wynosi 400 zł na każde dziecko;

-„**Zimowy obóz sportowy KARATE CAMP**”. Udzielono dotację w wysokości 1 000 zł. Udział w projekcie wzięło 5 dzieci z Gminy Borów. Z dotacji pokryto częściowo koszty zakwaterowania i wyżywienia. Zadanie zrealizowane przez FIGHT Club Lubawka Klub Sportów Walki;

-„**Letni obóz sportowy KARATE CAMP**”. Udzielono dotację w wysokości 1 500 zł. Udział w projekcie wzięło 8 dzieci z terenu Gminy Borów. Dotacja pokryła częściowo koszty transportu dzieci nad morze;

-„**Otwarty konkurs ofert na wsparcie realizacji zadań publicznych w zakresie porządku i bezpieczeństwa publicznego oraz przeciwdziałania patologiom społecznym w 2022r.**” Udzielono dotację w wysokości 27 000 zł. Zadanie polegało na organizacji wypoczynku wakacyjnego dla 15 dzieci i młodzieży. Obejmowało ono realizację programu profilaktycznego dla dzieci i młodzieży pochodzących z rodzin dotkniętych uzależnieniem. Zadanie zrealizowane przez stowarzyszenie Polskie Towarzystwo Krajoznawcze w Zielonej Górze.

Na terenie gminy działały 3 kluby sportowe w formie stowarzyszeń, które w oparciu o ustawę o sporcie otrzymały w 2022 r. dotacje w następujących wysokościach:

- **Klub Piłkarski 86 Borek Strzeliński** kwota dotacji to 24 000 zł,
- **Klub Piłkarski Esthetic Ludów Śląski** kwota dotacji to 37 000 zł,
- **Uczniowski Klub Sportowy „LIDER” Borów** kwota dotacji to 38 000 zł.

Działające na terenie Gminy Borów Koła Gospodyń Wiejskich w partnerstwie z Gminą Borów pozyskały środki w ramach poddziałania „**Wsparcie na wdrażanie operacji w ramach strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność**” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 dla operacji realizowanych w ramach projektu grantowego Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania Gromnik na realizację następujących zadań:

-„**Montaż urządzeń rekreacyjnych na placu zabaw w miejscowości Kępinie**”. Całkowita wartość zadania wyniosła **34.563,00 zł**, w tym dofinansowanie w kwocie 34.217,00 zł. Beneficjentem środków było Koło Gospodyń Wiejskich w Kępinie.

-„Przeprowadzenie warsztatów kulinarnych z elementami kuchennego savoir-vivre i dekoracji stołu w miejscowości Zielenice”. Całkowita wartość zadania wyniosła **6.900,00 zł**, w tym dofinansowanie w kwocie 6.800,00 zł. Beneficjentem środków było Koło Gospodyń Wiejskich w Zielenicach.

-„Album fotograficzny promujący obszar LGD Gromnik”. Całkowita wartość zadania wyniosła **9.000,00 zł**, w tym dofinansowanie w kwocie 8.900 zł. Beneficjentem środków było Koło Gospodyń Wiejskich w Kępinie.

-„Film promujący obszar LGD Gromnik”. Całkowita wartość zadania wyniosła **9.000,00 zł**, w tym dofinansowanie w kwocie 8.900 zł. Beneficjentem środków było Koło Gospodyń Wiejskich w Kępinie.

XIII. Edukacja i opieka nad dziećmi do lat 3

Gmina Borów jest organem prowadzącym dla następujących szkół :

- Zespołu Szkół Publicznych w Borowie, w którym funkcjonowały Szkoła Podstawowa, Przedszkole Publiczne w Borowie,
- Publicznej Szkoły Podstawowej w Borku Strzelińskim,
- Publicznej Szkoły Podstawowej w Zielenicach.

W w/w placówkach w roku szkolnym zatrudnionych było:

- 74 nauczycieli, w tym 30 nauczycieli dyplomowanych, 29 mianowanych, 13 kontraktowych i 1 stażysta,
- 28 pracowników administracji i obsługi na 27,5 etatach.

W roku szkolnym kończącym się w 2022 uczęszczało do szkół i przedszkoli łącznie 505 uczniów, w tym 389 do szkół podstawowych, natomiast 116 do przedszkola publicznego.

Oprócz obowiązkowych zajęć dydaktycznych wynikających z ramowych planów nauczania przeznaczono dodatkowe środki budżetowe na realizację następujących zajęć: rewalidacyjnych, korekcyjno- kompensacyjnych, dydaktyczno- wyrównawczych oraz pozalekcyjnych (przedmiotowych kół zainteresowań, sportowych, artystycznych, logopedycznych).

Dowożono wszystkich zainteresowanych uczniów bez względu na odległość miejsca zamieszkania od szkoły oraz organizowano i finansowano dowóz dla 8 uczniów niepełnosprawnych do szkół specjalnych.

Dla dzieci- uchodźców z Ukrainy zorganizowano opiekę i ciągłość edukacji, tworząc specjalne **oddziały przygotowawcze**. Tym samym starając się zminimalizować towarzyszące dzieciom poczucie

zagubienia i dając im namiastkę normalności. Nauka w utworzonych w budynku Zespołu Szkół Publicznych w Borowie oddziałach dla klas I – III, IV – VI oraz VII – VIII, rozpoczęła się w kwietniu 2022r. Do oddziałów łącznie uczęszczało 33 uczniów, wszyscy uczniowie otrzymali pełną wyprawkę szkolną: nowe zeszyty, piórniki i inne przybory szkolne.

Na bieżąco i terminowo wykonywano sprawozdania w zakresie Systemu Informacji Oświatowej, wykonania wydatków i dochodów oraz rozliczenia dotacji przeznaczonych na:

- pokrycie kosztów udzielenia pomocy materialnej dla uczniów o charakterze socjalnym,
- dofinansowanie kosztów kształcenia młodocianych pracowników,
- wyposażenie szkół podstawowych w podręczniki do zajęć,
- dofinansowanie zadań w zakresie wychowania przedszkolnego.

Przeprowadzono prace remontowe w Publicznej Szkole Podstawowej w Borku Strzeleńskim, Publicznej Szkole Podstawowej w Zielenicach oraz w Zespole Szkół Publicznych w Borowie, zgodnie z potrzebami.

Prowadzono ewidencję dzieci zameldowanych na terenie Gminy Borów a uczęszczających do publicznych i niepublicznych przedszkoli poza gminą W związku z powyższym wypłacono na rzecz innych jednostek samorządu terytorialnego kwotę **237.477,98 zł** jako refundację kosztów uczęszczania dzieci z gminy Borów do przedszkoli zlokalizowanych na terenie innych gmin. Prowadzono ewidencję dzieci zamieszkujących poza Gminą Borów i uczęszczających do przedszkoli i oddziałów przedszkolnych na terenie gmin. Z tego tytułu do budżetu gminy wpłynęła kwota **11.850,36 zł**.

Ponadto z inicjatywy organu prowadzącego:

- organizowano plan doskonalenia zawodowego dla nauczycieli z wszystkich szkół na terenie Gminy Borów,
- przyznano uczniom szkół podstawowych stypendia za wybitne osiągnięcia w nauce dla 22 osób,
- dofinansowano konkursy przedmiotowe i inne odbywające się w szkołach.

Egzamin ósmoklasisty dane w ujęciu procentowym

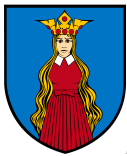
	Ilość uczniów	j.polski	matematyka	j. angielski
ZSP w Borowie	17	58	61	71
PSP w Zielenicach	12	67	60	69
PSP w Borku Strzelińskim	18	51	65	61
Gmina Borów	47	58	62	67
powiat strzeliński	476	53	48	58
województwo dolnośląskie	34074	58	55	68

Najważniejsze działania edukacyjne prowadzone w szkołach w 2022 roku

Zespół Szkół Publicznych w Borowie

W roku 2022 szkoła zrealizowała następujące zadania:

- **wychowywanie do wrażliwości na prawdę i dobro, kształtowanie właściwych postaw szlachetności, zaangażowania społecznego i dbałości o zdrowie** – udział w finale WOŚP, integracja z uczniami z oddziałów przygotowawczych, udział poczty sztandarowego w uroczystościach szkolnych i lokalnych, organizacja obchodów świąt państwowych - uroczysty apel z okazji Dnia Edukacji Narodowej, Święto Niepodległości, apel z okazji rocznicy Konstytucji 3 Maja, występ dzieci podczas gminnego finału akcji "Pola Nadziei", przedstawienie z okazji Święta Niepodległości - nagranie występu artystycznego, praca w samorządzie uczniowskim;
- **podnoszenie jakości edukacji poprzez działania uwzględniające zróżnicowane potrzeby rozwojowe i edukacyjne wszystkich uczniów** – przeprowadzenie zajęć wspomagających dla uczniów w celu niwelowania strat edukacyjnych spowodowanych pandemią Covid, udzielanie pomocy psychologiczno-pedagogicznej, udział i osiągnięcia w konkursach przedmiotowych i interdyscyplinarnych, udział w wycieczkach - wycieczka do Kreatywnego Obiektu Multifunkcyjnego w Miliczu;
- **wzmocnienie edukacji ekologicznej, rozwijanie postawy odpowiedzialności za środowisko naturalne;**

– udział w akcji **Sprzątanie świata, Dzień Ziemi, segregacja śmieci – Zielony Las**, założenie ogrodu kwiatowego wspólnie z grupami dzieci przedszkolnych, udział w eksperymentowaniu na eksponatach Naukobusa z Centrum Kopernika;

- przeciwdziałanie **fizycznym i psychicznym następstwom zdalnego nauczania** wśród uczniów, nauczycieli i rodziców – udział w projekcie *Umiem pływać* klasy 1-3, udział w konkursach sprawnościowych, udział w zajęciach warsztatowo- profilaktycznych - *Profilaktyka zdrowia psychicznego „Nowe Horyzonty”*,

- zwiększenie **poziomu wiedzy rodziców o problemach zdrowia psychicznego** i potrzebach emocjonalno-społecznych dzieci/uczniów, powstałych m.in. wskutek izolacji społecznej – szkolenie dla rodziców, z zakresu profilaktyki zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży realizowanego przez "Nowe Horyzonty",

Prowadzono działania rozwojowe, w tym motywowano nauczycieli do doskonalenia zawodowego, organizowano szkolenia i narady. Nauczyciele brali udział w szeregu szkoleń z tej tematyki.

Uczniowie szkoły odnosili sukcesy w następujących konkursach:

- finaliści w Konkursie Matematycznym **zDolny Ślązak** - etap wojewódzki,

- II miejsce w **Powiatowym Konkursie Matematycznym**,

- III miejsce w **Strzelińskim Geniuszu Matematycznym**,

- Ogólnopolski Konkurs Czytelniczy z języka angielskiego **„Reading brings us unknown friends”** dla uczniów klas 6-8 szkół podstawowych,

- Ogólnopolski Konkurs Języka Angielskiego **„Forget-Me-Not”** pod patronatem czasopisma „Języki Obce w Szkole”,

- Konkurs powiatowy **Wiedzy o olimpiadzie**,

- **Bystrzak Językowy** powiatowy konkurs j. angielskiego,

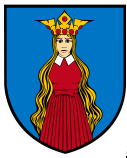
- etap powiatowy - **Konkurs Mitologiczny**,

- III miejsce w IV edycji Powiatowego Konkursu Literackiego **„Mistrz Pióra 2022”**,

- Finał **Dolnośląskich Igrzysk Dzieci w Biegach na Orientację**: I miejsce (K11), VI miejsce (K-15), V miejsce (M-11),

Ponadto w szkole realizowano:

1) projekt **„Laboratoria przyszłości”** - w celu zaspokojenia potrzeb nauczycieli w zakresie rozwijania umiejętności podstawowych i przekrojowych uczniów, wykorzystania TIK, w tym Laboratoriów

Przyszłości. Zaopatrzone szkołę w niezbędne pomoce naukowe, materiały papiernicze i środki czystości;

2) Czytanie na dywanie z Gminną Biblioteką Publiczną w Borowie,

3) Program „Gmina Borów wspiera uczniów szkół podstawowych” – w okresie od września do grudnia odbyły się wszystkie zaplanowane działania lekcyjne i wyjazdowe, uczniowie wzięli udział w wyjeździe do Muzeum Przyrodniczego i Ogrodu Botanicznego, Explora Parku w Wałbrzychu i Książa oraz w zajęciach przyrodniczych, Tik, matematycznych i j. angielskiego,

7) zakończenie projektu Power Erasmus „Wiejska szkoła globalne myślenie....”,

8) inicjacja Programu edukacji zdrowotnej dla klasy pierwszej szkoły podstawowej w zakresie profilaktyki próchnicy zębów.

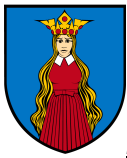
Publiczna Szkoła Podstawowa w Borku Strzełińskim

W 2022 roku w szkole były realizowane następujące **innowacje pedagogiczne**:

- „Dzisiaj ja prowadzę”- klasa III,
- „Piramida czytelnicza”- klasa I,
- „Nasza wirtualna gazetka szkolna”- klasy III- VIII,
- „Mała Akademia Biblijna”- klasy III, IV i V.

Uczniowie brali udział w wielu obchodach, akcjach i przedsięwzięciach m.in.:

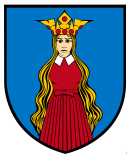
- w wojewódzkich obchodach Święta Męczeństwa i Walki Wsi Polskiej pod pomnikiem Wincentego Witosa w Węgrach,
- Zielony Las- zbiórka baterii, makulatury, butelek plastikowych,
- Dzień Bezpiecznego Internetu,
- Bieg Żołnierzy Wyklętych,
- Pomoc dla Ukrainy,
- Góra Grosza,
- Ogólnopolski Projekt - Z ekologią na Ty,
- Światowy Dzień Zespołu Downa,
- DZIEŃ ZIEMI,
- Program Szkolny Klub Sportowy,
- Program WF z AWF,
- Projekt „Gmina Borów wspiera uczniów szkół podstawowych”,

- Akcja „Kup Pan szczotkę”- zbiórka środków higienicznych dla dzieci w Afryce,
- „Bezpieczna droga do szkoły”,
- „Kartka dla seniora” dla Podopiecznych Zakładu Opiekuńczo - Leczniczego "Słoneczniki" w Świętej Katarzynie,
- odwiedzanie osób samotnych na terenie naszej miejscowości- Szkolne Koło Wolontariatu,
- współpraca z Fundacją Kultury Irlandii- udział w lekcji Zielone Świąta,
- Pola Nadziei,
- Akcja „Sprzątanie świata”,
- program “Poznaj Polskę”- dofinansowanie do 3 wycieczek dla uczniów w wysokości.

Uczniowie szkoły odnosili sukcesy w następujących konkursach:

- Laureatka stypendium sportowego „**Tropem wilczym**”,
- II miejsce w Powiatowym Konkursie Literackim „**Mistrz Pióra**”,
- II miejsce w „**Dyktandzie Gminnym**”,
- **z Dolny Ślązak** – etap powiatowy z języka polskiego, matematyki, geografii i biologii,
- wyróżnienie w Powiatowym Konkursie Polonistycznym,
- powiatowy Konkurs Literacki „**Mistrz Pióra**” – wyróżnienie,
- udział w V Dolnośląskim Konkursie Recytatorskim Poezji Sybirackiej „**Wiersze ojców naszych**” pod honorowym patronatem Dolnośląskiego Kuratora Oświaty organizowanym przez Stowarzyszenie Pamięci Zesłańców Sybiru we Wrocławiu,
- udział w powiatowym **Konkursie Polonistycznym**,
- II miejsce w IX Powiatowym **Konkursie Matematycznym**,
- Międzynarodowy Konkurs Matematyczny „**Kangur**” – wyróżnienie,
- laureaci **Ogólnopolskiego Konkursu LEON Matematyka**,
- laureatka **Ogólnopolskiego Konkursu LEON Język angielski** - sesja jesienna i wiosenna,
- Laureat Powiatowego konkursu **Zdolny KRUS-nał**, udział w etapie Wojewódzkim,
- wyróżnienie w Powiatowym konkursie **Zdolny KRUS-nał**,
- laureaci gminnego konkursu plastycznego „**Polska widziana oczami dziecka**”,
- powiatowy konkurs „**Ekologiczna ozdoba choinkowa**” - kategoria przedszkola i klasy 0: II miejsce; kategoria szkoły podstawowe klasy I- IV: I miejsce.

Za kwotę 19 851,16 zł zakupiono pomoce dydaktyczne w ramach programu Laboratoria Przyszłości. Oprócz środków z budżetu gminy w 2022 roku szkoła współpracowała z wieloma instytucjami i sponsorami. Placówka wzięła udział w projekcie „**Mała książka – wielki człowiek**” dla uczniów klasy pierwszej, w całości finansowany ze środków Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego. W ramach projektu szkoła otrzymała nieodpłatnie wyprawki czytelnicze dla pierwszoklasistów w skład których wchodzi: książka „Pierwsze abecadło”, broszura informacyjna dla rodziców i opiekunów „Książką połączy, czyli uczy się czytać razem” oraz kreatywny alfabet. Dzięki zaangażowaniu rodziców szkoła za udział w akcji „**Szkoły Pełne Talentów**” otrzymała zestaw przyborów plastycznych, tangramów oraz gier planszowych do wykorzystania podczas zajęć świetlicowych w szkole.

Publiczna Szkoła Podstawowa w Zielenicach

Najważniejsze działania edukacyjne prowadzone w 2022 roku:

- nagroda za **zbieranie baterii**, szkoła uzyskała nagrodę w kwocie 300 zł na zakup sprzętu,
- udział w projekcie „**Gmina Borów wspiera uczniów szkół podstawowych**”- zajęcia, oraz wycieczki finansowane z projektu,
- nagroda w plebiscyie **PLEBISCYT EDUKACYJNY 2022** Gazeta Wrocławska – voucher na kampanię reklamową o wartości 3 000,00 zł. (1 miejsce w powiecie strzelińskim w kategorii Szkoła Roku dla szkół podstawowych),
- **zDolny Ślązak**” -2 uczniów zakwalifikowało się do etapu wojewódzkiego z matematyki i geografii. W finale Dolnośląskiego Konkursu Matematycznego jeden uczeń otrzymał tytuł finalisty, a w finale Dolnośląskiego Konkursu Geograficznego drugi uczeń zdobył tytuł LAUREATA.

W szkole prowadzone były zajęcia dydaktyczno – wyrównawcze z języka polskiego i matematyki w klasach IV-VIII. Zajęcia dydaktyczno wyrównawcze w edukacji wczesnoszkolnej prowadzone są w klasach I -III.

Zajęcia rozwijające zainteresowania i uzdolnienia w klasach I-III oraz IV-VIII. Kształtowano postawy prozdrowotne (w ramach programu rekomendowanego „Unplugged” prowadzono zajęcia zdalne w klasach I-VII). Wzmacniano bezpieczeństwo uczniów, poprzez pogadanki, lekcje wychowawcze. Szkoła realizowała gminne programy profilaktyczne takie jak:

„Cukierki”- program wczesnej profilaktyki dotyczący zagrożeń związanych z substancjami zabierającymi wolność (alkohol),

„Debata”- program profilaktyczno – edukacyjny dotyczący szkodliwości i konsekwencji zażywania alkoholu oraz procesu uzależnienia .

Przeprowadzono pogadanki dotyczące przemocy, depresji i samookaleczeń oraz zagrożeń behawioralnych (cyberuzależnienia, anoreksja, bulimia, uzależnienie od Internetu, telewizji, telefonu komórkowego).

Ponadto w szkole były prowadzone zajęcia korekcyjno – kompensacyjne, terapeutyczne i logopedyczne.

Uczniowie aktywnie uczestniczyli w uroczystościach, akcjach i obchodach m.in.:

- Dzień Edukacji Narodowej, 11-listopada, Dzień Żołnierzy Wyklętych, 3 Maja,
- wycieczki – krajoznawcze promujące najbliższe okolice,
- udział klas I-III w programie „**Umiem pływać**”,
- cykl przedstawień teatralnych online dla klas I-III **Teatru Polskiego** we Wrocławiu,
- projekt „**Mała książka-wielki człowiek**”- bezpłatny projekt dla uczniów klas pierwszych,
- program edukacyjny „**Akademia Bezpiecznego Puchatka**” - jak unikać zagrożeń w życiu codziennym- na drodze, w domu, w szkole, w internecie, w relacjach z rówieśnikami,
- program edukacyjny – „**Kubusiowi Przyjaciele Natury.**” Cel proekologiczna edukacja, troska o środowisko naturalne, podstawowe zasady ekologii, dlaczego warto jeść owoce i warzywa, korzyści płynące z ruchu.

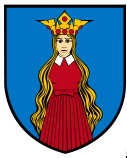
Opieka nad dziećmi do lat 3

W Gminie Borów opieka nad dziećmi do lat 3 sprawowana jest w formie żłobka, prowadzonego przez Fundację Edukacji Przedszkolnej. Na dostępne 24 miejsca w żłobku opieką objętych zostało średniorocznie 19 dzieci z terenu Gminy Borów.

Fundacja Edukacji Przedszkolnej w terminie od I-IX.2022 r. otrzymała dofinansowanie na każde dziecko, będące mieszkańcem Gminy Borów, w wysokości 350 zł miesięcznie, zgodnie ze złożoną ofertą na realizację zadania pn. Organizacja opieki sprawowanej w formie żłobka nad dziećmi w wieku do lat 3 w budynku ZSP w Borowie.

We wrześniu 2022r. został ogłoszony otwarty konkurs ofert na realizację zadania publicznego pn. „Organizacja opieki sprawowanej w formie żłobka nad dziećmi w wieku do lat 3 na terenie Gminy Borów”. Umowa na realizację zadania podpisana została w październiku. Dofinansowanie na każde dziecko będące mieszkańcem Gminy Borów, zgodnie z umową wyniosło 400 zł miesięcznie .

XIV. Działalność kulturalna

Gminna Biblioteka Publiczna w Borowie to samorządowa instytucja kultury, mająca swoje placówki w Borowie, Borku Strzelińskim, Ludowie Śląskim i w Zielenicach. Biblioteka w Zielenicach pełni funkcję biblioteki publiczno-szkolnej. Przy placówce w Borku Strzelińskim działają dwa zespoły muzyczne tj.: zespół ludowy „Ślężanki” oraz gminny zespół muzyczny CANTANTI.

W 2022 roku we wszystkich bibliotekach zostało zarejestrowanych 1 159 czytelników. Księgozbiór biblioteki został powiększony o 2 835 książek. Gminna Biblioteka Publiczna otrzymała dofinansowanie z Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego i z tych środków zakupiono 1 356 książek, a ze środków własnych zakupiono 1 037 książek. Pozostała ilość książek to otrzymane darowizny. Zapewniono dostęp do platformy czytelniczej LEGIMI, która umożliwia czytelnikom korzystanie z książek elektronicznych zarówno w formie ebooków, audiobooków oraz synchrobooków z dowolnej lokalizacji.

W tym samym okresie odnotowano wypożyczenia i udostępnienia blisko 42 000 książek, gazet i audiobooków. Na platformie Legimi odnotowano wypożyczenia książek elektronicznych w różnych formach w ilości około 6500. Miłośnicy ambitnej literatury popularnonaukowej mogli korzystać z zasobów Akademiki tj. darmowej wypożyczalni międzybibliotecznej umożliwiającej korzystanie ze zbiorów cyfrowych Biblioteki Narodowej.

W 2022 r. poza udostępnianiem księgozbioru, organizowane były lekcje biblioteczne dla dzieci w wieku przedszkolnym i szkolnym, jak również różnorodne zajęcia, warsztaty plastyczne i kreatywne. Odbływały się również spektakle profilaktyczne, we współpracy z Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Dorośli mieszkańcy gminy korzystali z oferty „Klubów 50+”, „Klubu filmowego”, zajęć komputerowych oraz „Dyskusyjnych Klubów Książki.”

W okresie letnim pracownicy biblioteki organizowali plenerowe pokazy filmów dla dzieci i dla dorosłych (kino letnie), a w późniejszych miesiącach już w siedzibie biblioteki odbywały się spotkania edukacyjnego kina bibliotecznego dla młodszych dzieci.

Przez cały ubiegły rok biblioteka aktywnie uczestniczyła w ogólnopolskich i dolnośląskich akcjach: ***Całą Polską czyta dzieciom, Bookcrossing, Dzień Bezpiecznego Internetu, Z książką na walizkach, Noc Bibliotek***. Kontynuowany był udział w projekcie ***„Z książką na start. Mała Książka – Wielki Człowiek”***. W ramach współpracy ze Stowarzyszeniem Gmin Aglomeracji Wrocławskiej, seniorzy z terenu gminy nieodpłatnie uczestniczyli w zwiedzaniu Centrum Historii Zajezdnia we Wrocławiu i w warsztatach sitodruku. Pod koniec roku również najstarsi mieszkańcy mogli nieodpłatnie uzyskać porady prawne w interesujących ich sprawach.

W całym 2022r. mieszkańcy mieli możliwość bezpłatnego uczestnictwa w 112 stacjonarnych wydarzeniach kulturalnych, w których wzięły udział 2 454 osoby.

XV. Przedsiębiorcy

Na podstawie danych Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej w gminie było zarejestrowanych 277 przedsiębiorców, w tym 7 podmiotów prowadziło działalność w formie spółek. W roku 2022 Urząd Gminy jako organ rejestrowy wprowadził bądź przetworzył 48 wniosków. W tym 5 nowych przedsiębiorców otworzyło działalność, natomiast 8 zakończyło.

XVI. Ochrona środowiska

Kontynuowano działania w zakresie programu usuwania azbestu. Na ten cel uzyskano dotację z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej we Wrocławiu. Efektem tych działań jest zebranie i utylizacja **10,676 Mg** azbestu. Kwota dofinansowania z WFOŚiGW wyniosła 5 231,24 zł, pozostała część kosztów tj. 2 241,96 zł została sfinansowana z budżetu Gminy Borów.

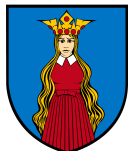
Do drugiego naboru do projektu grantowego pn. „Poprawa jakości powietrza poprzez modernizację systemów grzewczych w budynkach mieszkalnych w gminach powiatu oławskiego, strzelińskiego i średzkiego zakwalifikowały się 24 wnioski. Podpisano 24 umowy grantowe na kwotę 400 613, 34 zł. Wyплаты środków oraz rozliczenie umów grantowych przewidziano w roku 2023 roku.

Zadania gminy w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi były realizowane przez Związek Międzygminny Ślęza – Oława, którego członkiem jest gmina. Związek organizuje i nadzoruje te zadania na terenie gmin: Borów, Ciepłowody, Czernica, Miasto Oława, Przeworno, Siechnice, Żórawina.

W ramach ponoszonej opłaty przez mieszkańców lub właścicieli nieruchomości/użytkowników nieruchomości zabierane są odpady w formie segregowanej lub niesegregowanej. Segregacja polega na wyodrębnieniu pięciu frakcji tj.:

- papieru – odbierana raz w miesiącu,
- szkła - odbierana raz w miesiącu,
- metali i tworzyw sztucznych – odbierana raz na dwa tygodnie,
- odpady ulegające biodegradacji – w miesiącach kwiecień –październik –raz na tydzień, a w miesiącach listopad – marzec – 2 razy w miesiącu,
- zmieszane resztkowe - odbierana raz na dwa tygodnie.

Odpady niesegregowane odbierane są raz na dwa tygodnie. Raz na kwartał funkcjonował również mobilny punkt selektywnej zbiórki odpadów komunalnych (mpszok) w Borowie. Związek

zorganizował również stały pszok dla wszystkich mieszkańców w Godzikowicach. Dwa razy w roku we wszystkich miejscowościach gminy odbywa się również zbiórka objazdowa.

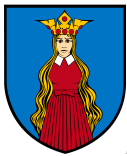
Zestawienie zebranych odpadów za rok 2022:

1	razem	985,8 Mg
2	<i>papier i tektura</i>	34,2 Mg
3	<i>szkło</i>	114,3 Mg
4	<i>TS</i>	0,0 Mg
5	<i>metale</i>	0 Mg
6	<i>odzież i tekstylia</i>	0,0 Mg
7	<i>niebezpieczne</i>	0,1 Mg
8	<i>baterie i akumulatory</i>	0,0Mg
9	<i>ZSEE</i>	6,9 Mg
10	<i>wielkogabarytowe</i>	84,9 Mg
11	<i>ulegające biodegradacji</i>	601,4 Mg
12	<i>opakowania wielomateriałowe</i>	0 Mg
13	<i>opakowaniowe</i>	144,0 Mg
14	<i>pozostałe</i>	0,0 Mg
15	<i>budowlane</i>	151,5 Mg
16	<i>budowlane recykling</i>	114,5 Mg

Ze zbiorczej sieci kanalizacyjnej korzystało 3185 osób na koniec 2022 roku, a do oczyszczalni ścieków w miejscowości Borek Strzeleński przyjęto ścieki w ilości 74631,71 m³.

XVII. Planowanie przestrzenne

W 2022 roku miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego objęte było 76% powierzchni gminy. Powierzchnia pokrycia planami nie uległa zmianie w stosunku do roku poprzedniego. Uchwalono zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla

pojedynczych jednostek w miejscowości: Boreczek, Zielenice, Stogi i Borek Strzeliński (działek albo terenów). W toku przeprowadzania procedury planistycznej są już 4 miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego obejmujących 418 ha gminy, z tego zmiana obowiązującego planu dotycząca obszaru ok. 5 ha.

XVIII. Sprawy administracyjne i działalność uchwałodawcza

Do wszystkich jednostek organizacyjnych gminy wpłynęło 15589 szt. korespondencji, w tym 4297 dowodów księgowych, a wysłano lub doręczono 14306 szt. korespondencji, w tym 6112 wystawionych dowodów księgowych. Wydano również 5707 decyzji administracyjnych.

W poszczególnych jednostkach organizacyjnych przedstawiało się to następująco:

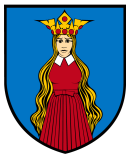
1. **Urząd Gminy** - 8020 szt. korespondencji przychodzącej, w tym 1975 dowodów księgowych, 5882 szt. korespondencji wychodzącej, w tym 529 wystawionych faktur, 3299 wydanych decyzji administracyjnych;
2. **Gminny Zakład Gospodarki Komunalnej** – 1208 szt. korespondencji przychodzącej, w tym 566 dowodów księgowych, 5815 szt. korespondencji wychodzącej, w tym 5472 wystawionych faktur;
3. **Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej** – 4103 szt. korespondencji przychodzącej, w tym 307 dowodów księgowych, 2049 szt. korespondencji wychodzącej, 2408 wydanych decyzji administracyjnych;
4. **Gminna Biblioteka Publiczna** – 728 szt. korespondencji przychodzącej, w tym 300 dowodów księgowych, 231 szt. korespondencji wychodzącej, w tym 19 wystawionych faktur;
5. **Szkoły** - 1530 szt. korespondencji przychodzącej, w tym 1149 dowodów księgowych, 329 korespondencji wychodzącej, w tym 92 wystawione faktury.

W 2022 roku we wszystkich jednostkach organizacyjnych Gminy Borów zaksięgowano łącznie 70 210 dowodów księgowych, z tego:

- 33 618 - w Urzędzie Gminy Borów,
- 14966 - w Gminnym Zakładzie Gospodarki Komunalnej w Borowie,
- 10550 - w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Borowie,
- 9949 – w szkołach,
- 1127 - w Gminnej Bibliotece Publicznej w Borowie.

Mieszkańcom wydano 605 dowodów osobistych oraz 726 odpisów aktów stanu cywilnego.

Wójt Gminy Borów wydał 112 zarządzeń.

Rada Gminy Borów podjęła 69 uchwał, z czego wnioskodawcą 65 był Wójt Gminy. Wszystkie uchwały wskazujące Wójta Gminy jako organ wykonujący były/są wykonywane.

W 2022 roku do Urzędu Gminy wpłynęły 42 wnioski o udzielenie informacji publicznej, udzielono 42 odpowiedzi, w tym wydano 1 decyzję odmowną.

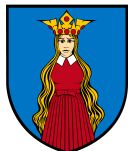
W listopadzie 2022 roku Gminy Borów przystąpiła do zakupu węgla z przeznaczeniem dla gospodarstw domowych, w celu jego preferencyjnej sprzedaży mieszkańcom. Węgiel w ramach zawartej umowy był kupowany od Polskiej Grupy Górniczej. Gmina podjęła również współpracę z dwoma podmiotami prywatnymi z jej terenu, dysponującymi odpowiednią infrastrukturą, to jest utwardzonym placem, wagą i transportem ciężarowym. Zadaniem tych podmiotów, był transport węgla od tzw. kwalifikowanych dostawców do miejsca przechowywania, a następnie wydawanie zakupionego węgla mieszkańcom. Całym procesem przyjmowania i weryfikacji wniosków, jak również sprzedażą i fakturowaniem zajmował się Urząd Gminy. W 2022 roku 781 gospodarstw domowych złożyło wnioski o preferencyjny zakup węgla. Do końca roku gmina zakupiła ponad 500 ton węgla, z czego sprzedano na rzecz mieszkańców 318 ton, w sortymencie orzech, kostka i ekogroszek.

XIX. Zamówienia publiczne w trybie przetargu nieograniczonego

L.p.	Przedmiot zamówienia	Rodzaj zamówienia	Tryb	Kwota brutto udzielonego zamówienia
1.	Zakup średniego samochodu ratowniczo-gaśniczego dla Ochotniczej Straży Pożarnej w Borku Strzebińskim.	dostawy	tryb podstawowy bez negocjacji	899 868,00 zł.
2.	Budowa ulicy Sportowej i przebudowa ulicy Wrzosowej w miejscowości Borów	roboty budowlane	tryb podstawowy z fakultatywnymi negocjacjami	3 252 594,21 zł.
3.	Rozbudowa sieci kanalizacji sanitarnej w gminie Borów	roboty budowlane	tryb podstawowy z fakultatywnymi negocjacjami	2 692 470,00 zł.
4.	Zakup laptopów wraz z oprogramowaniem w ramach projektu grantowego: „Wsparcie dzieci z rodzin pegeerowskich w rozwoju cyfrowym – Granty PPGR”.	dostawy	tryb podstawowy bez negocjacji	260 010,98 zł.
5.	Zakup i dostawa sprzętu	dostawy	tryb podstawowy	147 914,88 zł

	<i>IT wraz z oprogramowaniem dla Gminy Borów w ramach realizacji projektu grantowego „Cyfrowa Gmina”</i>		<i>bez negocjacji</i>	
6.	<i>Dostawa oleju opałowego na potrzeby Gminy Borów w sezonie grzewczym 2022/2023</i>	<i>dostawy</i>	<i>tryb podstawowy bez negocjacji</i>	<i>257 316,00 zł</i>
7.	<i>Zakup energii elektrycznej na potrzeby Gminy Borów</i>	<i>dostawy</i>	<i>pierwsze i drugie postępowanie -tryb podstawowy bez negocjacji trzecie -zamówienie z wolnej ręki</i>	<i>Pierwsze postępowanie zostało unieważnione zgodnie z art. 255 pkt 3 ustawy Pzp Drugie postępowanie zostało unieważnione na mocy art. 255 pkt 1 ustawy Pzp Trzecie postępowanie zostało unieważnione zgodnie z art. 255 pkt 8 ustawy Pzp</i>
8.	<i>Kompleksowa dostawa gazu wysokometanowego typu E ze stacji regazyfikacji LNG dla Zespołu Szkół Publicznych w Borowie</i>	<i>dostawy</i>	<i>tryb podstawowy bez negocjacji</i>	<i>188 467,94 zł.</i>
9.	<i>Poprawa dostępności do miejsc użyteczności publicznej i obiektów zabytkowych poprzez przebudowę ulic: Szkolnej i św. Floriana w Borku Strzelińskim.</i>	<i>Roboty budowlane</i>	<i>tryb podstawowy z fakultatywnymi negocjacjami</i>	<i>5.304.329,12 zł. (zadanie przewidziane do realizacji w 2023r.)</i>
10.	<i>Dostawa paliw płynnych w 2023 roku do pojazdów i urządzeń technicznych na potrzeby Gminy Borów</i>	<i>dostawy</i>	<i>tryb podstawowy bez negocjacji</i>	<i>352 430,14 zł.</i>
11.	<i>Poprawa jakości i bezpieczeństwa życia mieszkańców gminy Borów poprzez zakup nowych autobusów do przewozu uczniów na obowiązkowe i dodatkowe zajęcia edukacyjne. (postępowanie zostało wszczęte w 2022r. , a rozstrzygnięcie i realizacja w 2023r.)</i>	<i>dostawy</i>	<i>przetarg nieograniczony</i>	<i>2.116,830,00 zł (zadanie przewidziane do realizacji w 2023r.)</i>

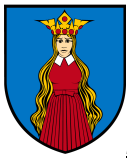

XX. WYBORY SOŁECKIE

W 2022 roku utworzono nowe sołectwo Boguszyce. W związku z tym przeprowadzono wybory Sołtysa i Rady Sołeckiej. Sołtysem został wybrany Pan Jakub Kuriata.

WYKAZ SOŁTYSÓW Z TERENU GMINY BORÓW

SOŁECTWO	SOŁTYS
Bartoskowa	Jacek Frydlewicz
Boguszyce	Jakub Kuriata
Boreczek	Krystyna Chorążewska
Borek Strzeliński	Maria Czarnecka
Borów	Henryk Łatka
Brzezica	Krzysztof Chaberski
Brzoza	Anna Paśławska
Głównin	Michał Brydowski
Jaksin	Krzysztof Zamorski
Jelenin	Piotr Stefanko
Kazimierzów	Łukasz Stasienko
Kępino	Danuta Szczepańska
Kojęcín	Krystyna Golińczak
Kręczków	Anna Skulska
Kurczów	Marian Teneta
Ludów Śląski	Katarzyna Sucharska
Mańczyce	Małgorzata Kuchta
Michałowice	Jarosław Kuligowski
Opatowice	Waldemar Macała
Piotrków Bor.	Wiesława Góra
Rochowice	Iwona Szczęśniak
Siemianów	Anna Kostrzewa
Stogi	Józef Gondek
Suchowice	Marek Harhala
Świnobród	Stanisław Rataj
Zielenice	Ewa Łopata

XXI. BEZPIECZEŃSTWO W GMINIE

Do zapewnienia bezpieczeństwa publicznego zobowiązane są wszystkie organy władzy i administracji państwowej, szczególnie instytucje wyspecjalizowane w zapewnieniu bezpieczeństwa publicznego, jak np. Policja, Państwowa Straż Pożarna, które to służby w realizacji swoich zadań wspierane są w gminie przez jednostki Ochotniczej Straży Pożarnej.

W roku 2022 nad bezpieczeństwem mieszkańców czuwała dzielnicowy, asp. Jolanta Matusiewicz. Od wielu lat na terenie Gminy Borów funkcjonują trzy Ochotnicze Straże Pożarne w Borowie, Borku Strzelińskim i Zielenicach.

Dwie z nich – Borek Strzeliński i Zielenice – włączone są do Krajowego Systemu Ratowniczo – Gaśniczego. Na wyposażeniu OSP znajdowały się samochody pożarnicze: MERCEDES GBA, VOLKSAGEN GLM, MAN GBA, VOLVO GBA. OSP wyposażone były w sprzęt zgodny z wymogami Państwowej Straży Pożarnej, między innymi: motopompy, motopompy pływające, pilarki spalinowe do drewna, pilarki spalinowe do stali i betonu, agregaty prądotwórcze wraz z najaśnicami oraz sprzęt ratownictwa drogowego.

W roku ubiegłym do OSP należało łącznie 96 członków, w tym w Jednostkach Operacyjno – Technicznych działało 55 strażaków. Wszyscy strażacy posiadali wymagane przeszkolenie w zakresie podstawowym, szkolenie dowódców, operatorów sprzętu oraz Kwalifikowanej Pierwszej Pomocy. Regularnie podnosili swoje kwalifikacje uczestnicząc w szkoleniach i biorąc udział w ćwiczeniach. Kierowcy pojazdów OSP posiadali wymagane kwalifikacje. Przy Ochotniczych Strażach Pożarnych w Borku Strzelińskim i w Borowie działają Młodzieżowe Drużyny Pożarnicze, które skupiały łącznie 35 dziewcząt i chłopców.

W 2022 r. zakupiono przy współfinansowaniu z środków MSWiA, NFOŚiGW we Wrocławiu i budżetu gminy Borów, fabrycznie nowy średni samochód pożarniczy VOLVO dla OSP Borek Strzeliński o wartości **900 000 zł**. Pojazd został włączony do służby, a dotychczas użytkowany pojazd MAN GBA został przekazany do OSP Borów.

Wszystkie OSP pozyskały środki z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w ramach programu „Mały Strażak” na zakup sprzętu i wyposażenia – łącznie pozyskano ok. **50 000 zł**.

Celem zabezpieczenia realizacji zadań wynikających z ustawy o ochronie przeciwpożarowej, rocznie w budżecie gminy zabezpiecza się środki finansowe z przeznaczeniem na zapewnienie gotowości bojowej ochotniczych straży pożarnych, zakupy sprzętu przeciwpożarowego, wyszkolenie i prowadzenie remontów baz lokalowych. W budżecie gminy na rok 2022 zapewniono **774 600 zł** z czego wydatkowano **728 626,47 zł**.

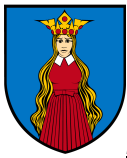

XXII. DOKUMENTACJA FOTOGRAFICZNA

Budowa ulicy Sportowej i przebudowa ulicy Wrzosowej w miejscowości Borów.

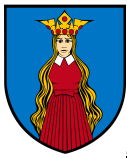

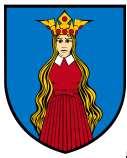
Rozbudowa sieci kanalizacji sanitarnej w Gminie Borów.

Granty PPGR – Wsparcie dzieci i wnuków byłych pracowników PGR w rozwoju cyfrowym.

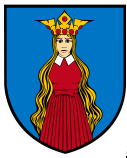

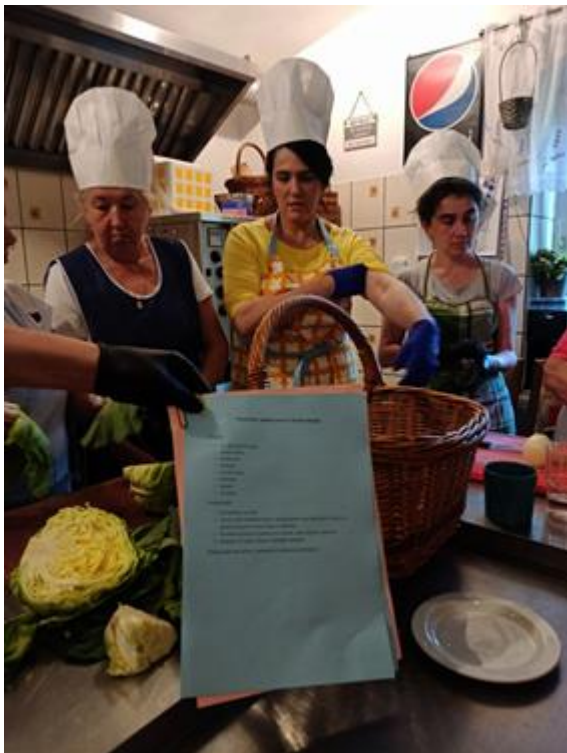

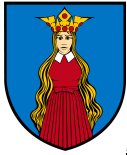
Montaż urządzeń rekreacyjnych na placu zabaw w miejscowości Kępino.

Przeprowadzenie warsztatów kulinarnych z elementami kuchennego savoir-vivre i dekoracji stołu.

Nowy średni samochód pożarniczy VOLVO dla OSP Borek Strzeliński.

